

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Олімпійські ігри

► СТОР. 3

Урочисто провели
на змагання до Південної
Кореї молодих санкарів

Символ незламності

Вірші
Василя Симоненка
лунають
і в найкращих
залах, і в окопах,
і в шпиталях

► СТОР. 14

Графічний літопис
Мистецький фронт
коваля Людвіга Одмана

► СТОР. 15

№ 261 (8278)

П'ятниця, 29 грудня 2023 року

www.golos.com.ua

У НОМЕР:

Освітній центр Верховної Ради побив власний рекорд

У новому пакеті
від США — ракети,
протитанкові системи
та артилерійські
боєприпаси

Сполучені Штати оголосили про видлення Україні пакета військової допомоги на суму 250 мільйонів доларів, який став останнім у рамках фінансування, ухваленого цьогоріч Конгресом. Про це заявив державний секретар США Ентоні Блінкен, передає Укрінформ. «Можливості, виділені в рамках сьогоднішнього пакета, охоплюють боєприпаси та інші компоненти для систем протиповітряної оборони, додаткові ракети для HIMARS, артилерійські боєприпаси калібру 155 і 105 мм, протитанкові системи, а також понад 15 мільйонів патронів», — уточнив очільник американської дипломатії.

► СТОР. 13

Ордени захисників
вручили батькам

Двох кам'янчан, які загинули на Донеччині, посмертно нагородили орденами «За мужність».

Івану Беніцькому був лише 21. Хлопець навчався у Зеленокуриловецькій сільській школі, потім у Кам'янець-Подільському коледжі сільського господарства. Мав стати ветеринаром. Однак пішов служити за контрактом. З честью загинув у важких боях у селі Іванівському Бахмутського району.

Двадцятирічний Олексій Велігуша у мирному житті так само встиг закінчити сільську школу та хмельницьке ВПУ № 11. Від грудня 2022-го служив у військовій частині А 0284. Під час виконання бойового завдання загинув у районі Ступочек Краматорського району.

Нагороди юних воїнів у Кам'янець-Подільській райдержадміністрації вручили їхнім рідним, передає з Хмельниччини наш власкор Олена КОЗАК.

Військовим дісталися
сертифікати на житло

У новий рік з новим житлом: у Миколаєві черговій групі військових міські голови Олександр Сенкевич вручив сертифікати на придбання квартир. Хто отримає кошти на власне помешкання, визначали військові частини. А захисники самостійно обирають та виришують, яку саме квартиру купити.

Миколаєв одним із перших у країні започаткував програму забезпечення житлом військово-службовців ЗСУ. За час її дії 199 захисників отримали кошти на його придбання, інформує наш власкор Олена ІВАШКО.

Колаж Олексія Кустовського.

Від самого початку повномасштабної війни Освітній центр Верховної Ради України ані на день не зупиняє роботу, адаптуючись до нових умов і впроваджує нові формати діяльності.

У 2023 році Центр побив власний рекорд з кількості учасників заходів за рік, адже у 190 проведених заходах взяли участь більш як 67 000 учнів і студентів з усіх регіонів України — та навіть із-за її меж.

► СТОР. 2

ФРОНТ

На суходолі противник не припиняє штурми і мріє помститися за поразку у Чорному морі

За даними Генштабу ЗСУ (на 28.12), між силами оборони України та російськими військами протягом доби відбулося 56 бойових зіткнень. На передовій командувач оперативно стратегічного угруповання «Хортиця» Олександр Сирський повідомив: противник, попри значні втрати, продовжує інтенсивні наступальні дії на всіх ключових напрямках.

Так, на Куп'янському напрямку росіяни рвуться захопити Синьківку, аби створити умови для блокування Куп'янська. Також противник здійснює підготовку штурмових підрозділів з-поміж повітрянодесантних частин для наступу в бік Сіверська. На Бахмутському напрямку метою окупантів військ є Богданівка і відновлення втрачених позицій у районі Кліщівки, Курдюмівки та Андріївки.

► СТОР. 16

ПОДІЯ

Школи Волині отримали автобуси

Ключі від нових шкільних автобусів представникам Рожищенської, Локачинської, Підгайцівської та Маневицької громад вручив начальник Волинської ОВА Юрій Погуляйко.

Загалом за кошти освітньої субвенції та співфінансування з місцевих бюджетів цьогоріч придбано 26 автобусів ЗАЗ на загальну суму 77,7 млн грн. Оскільки після їх закупівлі за єдиним договором залишилися кошти, то аби не повернати субвенцію до держбюджету, за три мільйони гривень придбали автобус АТА-МАН. Аж 19 комфорtabельних транспортних засобів для підвезення учнів отримала від іноземних партнерів. Ще дев'ять упродовж 2022–2023 років додалося коштом місцевих бюджетів громад.

Тож з 66 вилучених на потреби ЗСУ шкільних автобусів навчальним закладам спільними зусиллями вже повернуто 55, повідомляє наш власкор Микола ЯКИМЕНКО.

КОРОТКО

■ На Полтавщині середня пенсія осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, становить 9,2 тис. грн. У місцевих відділеннях Пенсійного фонду на обліку перебувають 10,2 тис. таких громадян, повідомляє наш власкор Василь НЕІЖМАК.

■ В Одесі проходить випробування 26-метровий трамвай, придбаний за кредитні кошти Європейського інвестиційного банку. Незабаром він почне курсувати на одному із міських маршрутів. Загалом місто очікує на 13 таких машин з низькою підлогою, інформує Ольга ПОНОМАРЬОВА.

■ Понад 800 тернопільських підприємців скористалися протягом року доступними кредитами. Завдяки програмі «5-7-9%» вони залучили 3,5 млрд грн, передає Ірина ПОЛЬОВА.

ПАРЛАМЕНТ. ВЛАДА

Освітній центр Верховної Ради побив власний рекорд

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

До речі, місяцем рекордів став для Центру грудень — бо івентів було аж 38! У 2023 році Освітній центр започаткував новий формат роботи, аби бути близчими до кожного — війзні уроки в регіонах України. І за цей перший, пілотний рік було проведено уже 63 таких заходи, в яких взяли участь майже 9000 учнів та студентів.

Географія війзних уроків також вражає: Одеська, Вінницька, Львівська, Івано-Франківська, Чернівецька, Рівненська, Житомирська, Черкаська, Полтавська і, звичайно, Київська та місто Київ — де, до речі, і завершився цьогорічний цикл війзних уроків.

Такий новий формат припав до смаку і учасникам заходів — адже окрім живого і відвідного спіл-

кування з представниками єдиного законодавчого органу влади України, такі івенти ще й стають можливістю не лише дізнатись щось нове про функціонування Ради, а й відчути себе справжнім депутатом, взявши участь у моделюванні засідань комітетів. Те, що формат «зайшов», засвідчують і відгуки, які учні та студенти залишають у формах зворотного зв'язку:

«Дуже пізнавальний та крутій курс! Організатори молоді» (Богдан, м. Васильків);

«Мені дуже сподобався захід, приемна атмосфера, обов'язково розповім друзям» (Ксенія, м. Вінниця);

«Дуже сподобалася відкритість спікерів та активна взаємодія з учасниками заходу, а також вразило застосування інновацій для інтеракції. Із задо-

валенням порекомендували б цей захід друзям та знайомим, оскільки він дає можливість поглибити знання у розумінні, що таке парламент, політика і т. д., а також завдяки йому можна знайти можливості для подальшого розвитку, зокрема, отримати місце для працевлаштування чи стажування» (Христина, м. Одеса);

«Мені сподобалось, що на заході закликали співпрацювати з депутатами задля вирішення громадських питань. Так, я рекомендувала б цей захід друзям» (Марія, м. Полтава);

«Найбільше вразила вікторина, що була пов'язана з назвами у Верховній Раді України. Я порекомендувала б своїм друзям не тільки відвідати цей захід, а й підписатися на сторінки Освітнього центру в соцмережах, адже там викла-

дають дуже багато цікавої та корисної інформації» (Анастасія, м. Калинівка).

Керівниця Освітнього центру Верховної Ради Олена КОСТИНЮК:

«Родзинка цьогорічної діяльності Освітнього центру — Всеукраїнський фешмоб «Діти України за мир». Запускаючи фешмоб, команда Центру на віть не очікувала, що він стане справжньою перлинною міжпарламентської дипломатії, започаткувавши дуже особливий її різновид — «малюнкову».

І хоча фешмоб стартував у 2022 році, найбільшої популярності на міжнародному рівні досягнув у 2023-му завдяки паблісіті, отриманому під час Парламентського саміту G7 в Японії та Другого Парламентського саміту Міжнародної Кримської платформи у Празі (Чехія).

ні 12 місяців у цієї молодої, але дуже амбітної команди?

Як зазначили її представники, у новому році Центр планує зберегти усі улюблені формати своїх гостей, а також:

► проводити більше інклузивних уроків і розвивати інклузивність освіти;

► перезавантажити формат міжнародних парламентських уроків, залишаючи колег із парламентів країн світу;

► презентувати ще більше курсів з актуальних і цікавих тем;

► працювати над впровадженням програми парламентських амбасадорів;

► навчати парламентської просвіти не лише школярів і студентів.

А найголовніше, на що чекаємо ми усі — це Перемога!

Парламент ухвалив значну кількість законів для євроінтеграції

ТОЧКА ЗОРУ

Найвагомішим політичним успіхом країни я називав би наближення до пeregоворів щодо членства в ЄС. Верховна Рада зробила чимало в цьому напрямі — ухвалила значну кількість законів, які були або прямыми вимогами на шляху до ЄС, або адаптували наше законодавство до європейського. Про це в коментарі «Голосу України» зазначив голова депутатської групи «Довіра», член Комітету Верховної Ради з питань фінансів, податкової та митної політики Олег Кулініч. На його переконання, вступ до Євросоюзу даст величезний поштовх розвитку української держави.

«Перед нами ще залишається великий виклик — це війна. Як маркер майбутньої Перемоги суспільство бачить вихід на наші міжнародно визна-

ні кордони 1991 року. А також створення таких умов, щоб росія не могла продовжувати воєнні дії проти України. І я абсолютно солідарний з такою думкою, — продовжує народний депутат. — За майже два роки повномасштабного вторгнення ми стали сильнішими за багатьма напрямами. Торік відвоювали значні території. Але й ворог, мусимо відзначити, не стоїть на місці. Тому нині треба робити все від нас залежне, щоб наблизити Перемогу України. Якщо народні депутати можуть це робити не лише на законодавчому, дипломатичному рівні, а й безпосередньо допомагати захисникам і захисницям, треба долучатися».

Наше суспільство, зазначив він, певний час було в стані ейфо-

рії, коли ми звільнili від окупантів Київщину, Чернігівщину, Сумщину, Харківщину та Херсон. Нині звільнення кожного українського села дасяється зі значними зусиллями, а ейфорія мінула. «Та це не повинно зменшувати нашу мотивацію, а має дати розуміння: легко та швидко Перемога не дасяється. Але вона обов'язково буде», — переконаний парламентарій.

Найбільшим же власним здобутком року на рідній Полтавщині народний депутат назвав запуск в регіоні програми соціального відновлення ветеранів, ініціатором якої він став.

«Це перша така програма в Україні. Отримуємо схвалальні відгуки від воїнів та їхніх сімей. Важливо звернути на це увагу й на державному рівні», — зуважив Олег Кулініч.

Записала
Ірина ШАТРОВА.

Орієнтуємося на дотримання основних принципів демократії

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

За поданням Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин Верховна Рада України цього року прийняла дев'ять законодавчих актів.

У березні народні депутати внесли зміни до законів про громадянство та про забезпечення функціонування української мови як державної щодо умов прийняття до громадянства України. Цим Законом посилено значення і авторитет інституту Українського громадянства шляхом запровадження іспитів з основ Конституції та історії України для прийняття до громадянства України.

Схвалено також зміни до деяких законів щодо окремих питань оформлення документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України або її спеціальний статус, а також щодо внесення відомостей про зареєстроване або задеклароване

закону про імміграцію підтримали.

Серед іншого прийнято також зміни до закону про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб (№ 3446-IX), якими на рівні закону введено положення щодо формування органами місцевого самоврядування фондів житла, призначено для тимчасово проживання внутрішньо переміщених осіб. Для зазначених цілей відповідним органам місцевого самоврядування надано додатковий інструмент — можливість орендувати житлові приміщення для розміщення в них внутрішньо переміщених осіб. На період дії воєнного стану Кабінету Міністрів надано право визначити додатковий перелік осіб, які можливісті внутрішньо переміщених осіб (крім тих, що вже визначені в законодавстві), які після закінчення шестимісячного строку не будуть змушенні сплачувати орендну плату за проживання в тимчасовому житлі.

Вл. інф.

ФОТОФАКТ

Під головуванням заступника голови Комітету з питань цифрової трансформації Сергія Штепи відбулось слухання у комітеті на тему: «Аналіз впровадження та контроль за виконанням законів України «Про електронні комунікації» № 1089-IX від 16.12.2020 та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку» № 1971-IX від 16.12.2021».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більше фото тут —
www.golos.com.ua

Щоб заповнити прогалини щодо соціального захисту поліцейських

ГОТОУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Народні депутати пропонують доповнити чинне законодавство нормами щодо соціального захисту поліцейських, які виконують свої обов'язки в умовах воєнного стану.

Ідеється, зокрема, про зміни до Закону «Про Національну поліцію» щодо виплати одноразової грошової допомоги в разі загибелі чи втрати працездатності поліцейського в період дії воєнного стану. Це передбачено законопроектом «Про внесення змін до статті 97 Закону України «Про Національну поліцію» щодо виплати одноразової грошової допомоги в разі

загибелі (смерті) чи втрати працездатності поліцейського в період дії воєнного стану» (№ 10374) авторства нардепів Анатолія Остапенка («СН»), Євгенії Брагара («СН»), Сергія Швеця («СН») та інших, який нещодавно було зареєстровано в парламенті.

«На сьогодні правові підстави для призначення та виплати одноразової грошової допомоги поліцейським, які отримали поранення (контузію, травму або каліцтво) під час виконання службових обов'язків в період дії воєнного стану відсутні, у зв'язку з цим необхідно внести зміни до пунктів 3 та 5 частини першої

статті 97 Закону України «Про Національну поліцію», — зауважили депутати в пояснювальній записці до проекту.

Ураховуючи підвищений ризик для життя та здоров'я поліцейських у цих умовах, надання додаткової грошової допомоги стане важливим кроком для підтримки їхніх родин у випадку трагічних подій, наголосили депутати.

У свою чергу А. Остапенко констатував: «Реалізація норм законопроекту у разі його ухвалення вплине на соціальну захищеність поліцейських та їхніх родин у виняткових умовах воєнного стану».

Олена РОМАШКІНА.

класу з легкої атлетики Дмитро Дем'янюк.

У IV зимових юнацьких Олімпійських іграх, як інформує відділення НОК у Львівській області, візьмуть участь майже дві тисячі спортсменів віком 15–18 років із 80 країн світу. Молоді спортсмени розіграють 81 комплект нагород у 15 дисциплінах семи зимових видів спорту.

Підготувала Людмила СТРАЖНИК.
На знімку: урочистості в обласній раді.

Фото Відділення НОК у Львівській області.

Урочисто провели на змагання до Південної Кореї молодих санкарів

Урочиста церемонія проводів найкращих молодих санкарів України відбулася в сесійній залі Львівської обласної ради з ініціативи відділення Національного олімпійського комітету.

IV зимові юнацькі Олімпійські ігри тривають із 19 січня по 1 лютого 2024-го в Південній Кореї. У національній збірній є представники Львівщини.

Усі семеро спортсменів — учні Львівського фахового коледжу спорту. Це Олександр Ломакович, Дарія Некотенєва, Світлана Соловей, Анна-Марія Гарцула, Андрій Муз, Олександр Олещенко та Андрій Мох. У складі збірної із санного спорту і троє представників Тернопільщини: Максим Панчук, Дарина Федорчук та Антон Шевчук.

Вітання від Верховної Ради передав народний депутат Ростислав Тістик, який відзначив важливість перемог українського спорту задля іміджу держави. Президент Національної федерації санного спорту Тарас Гарцула і тренер юнацької збірної з санного спорту Іван Баїк, під орудою якого спортсмени йдуть до Південної Кореї, запевнили в

цілеспрямованості команди та налаштуванні на успіх. Нині чимало спортсменів захищають державну цілісність України в боях із російським агресором, на чому наголосив військовослужбовець 103-ї Бригади ЗСУ, головний сержант, учасник Ігор двох Олімпіад 2008-го та 2012 року, майстер спорту України міжнародного

Адаптувавши до військових реалій, економіка почала відновлення

Повномасштабна війна, яка точиться в Україні вже майже два роки, виснажує не лише людські ресурси, а й економічні. Чи є ситуація загрозливою, до яких викликів нам готовуватися у наступному році. Про це «Голос України» запитав у голови Комітету Верховної Ради з питань фінансів, податкової та митної політики народного депутата Данила Гетманцева.

Цього року нам вдалося не лише втримати фінансову стабільність (уповільнення інфляції), а й ввести певні послаблення щодо грошово-кредитної політики. Попри війну у нас відновилося кредитування, економіка, адаптувавши до нових військових реалій, почала відновлення.

По року ми маємо плюс 5,5 відсотка зростання ВВП.

До помилок, які ми вправили цьогоріч, треба віднести ска-

сування акцизів та зменшення ПДВ на пальне. Водночас, по-милка виправлена, податки відновлені, що не істотно по-значилося на цінниках на АЗС...

А найбільший виклик, який стоятиме перед країною у наступному році, — це невизначеність із джерелами фінансування дефіциту бюджету-2024, від яких залежить фінансування соціальних програм та допомоги бізнесу.

Записала Ірина ЛОБОДА.

Передали на передову необхідну допомогу, смаколики та малюнки

Традиційно напередодні Різдвяно-новорічних свят благодійний фонд сім'ї Лабазюк «МИ ПОРУЧ» доставляє на передову лінію фронту необхідну допомогу. Цей рік не став винятком, повідомив народний депутат Сергій Лабазюк («За майбутнє»).

«Наша команда вже відвідала 44-ту окрему артилерійську, 128-му окрему гірсько-штурмову та 65-ту окрему механізовану бригади. А також зустрілася із земляками з 36-ї ОСБ, 3-ї ОТБ, бригади «Сталевий кордон» ДПСУ, 25-го ОШБ, 110-ї ОМБ, 10-ї ОГШБ, які боронять державу на Харківському та До-

нецькому напрямках», — розповів народний депутат.

За його словами, військовим передали Ecoflow, Starlink, бензопили, обладнання, інструменти, медикаменти, амуніцію, побутову хімію, харчі та багато іншого.

«Але найбільше військових зворушили смаколики, листи та малюнки від дітків. Це, за їх словами, найбільше мотивує та додає сил у цих непростих умовах», — зауважив С. Лабазюк, додавши: «Нехай Господь обергає наших захисників та допомагає кожного дня у боротьбі з ворогом».

Вл. інф.

Завдання і заходи програми фінансуватимуться за рахунок коштів бюджету громади, державного та обласного бюджетів, кредитних ресурсів, грошей, залучених у рамках грантових програм та коштів суб'єктів господарювання.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

У КАБІНЕТІ МІНІСТРІВ

Нинішні тарифи на електроенергію збережено до кінця квітня

Уряд продовжив дію механізму покладення спеціальних обов'язків (ПСО) на електроенергію для населення до кінця квітня 2024 року.

«Як і обіцяли, для побутових споживачів ціна електроенергії надалі становитиме 2,64 гривні за кВт-годину, що дасть змогу не збільшувати навантаження на родинні бюджети під час опалювального сезону», — сказав на засіданні уряду Прем'єр-міністр Денис Шмигал, зауваживши, що вже кілька днів поспіль знижується добовий максимум споживання електроенергії.

«Генерація достатньо для забезпечення світла і тепла в оселях українців та для роботи підприємств. Принагідно дякую свідомим громадянам і бізнесу, які вживають заходів для економії електроенергії в ті дні, коли в цьому була потреба», — зауважив глава уряду, додавши, що за останній тиждень Україна двічі надавала аварійну допомогу Польщі, приймаючи додатковий обсяг електроенергії, тож у разі потреби сподіваємося на зворотну підтримку партнерів з європейської мережі операторів системи передачі електроенергії (ENTSO-E).

Затвердивши Національну стратегію доходів на 2024–2030 роки, уряд виконав один зі структурних маяків програми співпраці з МВФ. «Її мета — посилити фіскальну спроможність держави, адаптувати податкове і митне законодавство до стандартів ЄС, створити стимули для післявоєнного відновлення та економічного зростання», — поінформував Д. Шмигал.

Згідно з цим документом, спочатку має відбутися внутрішня реформа податкових та митних органів, яка полягає в обмеженні втручання контролюючих органів у діяльність бізнесу та перехід на роботу із знесобленою інформацією, і лише після цього буде запроваджено нові податкові ініціативи.

Також уряд затвердив План заходів, спрямованих на запобігання виникненню та зменшенню негативних наслідків ризиків, виявлені за результатами третьої національної оцінки ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмінно) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження збройного знищення, на період до 2026 року. Сформований за результатами третьої національної оцінки ризиків план, зокрема, передбачає вдосконалення законодавства у сфері фінансового моніторингу та забезпечення відкритості інформації про кінцевих бенефіціарних власників юридичних осіб.

Ще один підтриманий урядом стратегічний документ — План заходів для реалізації Стратегії інтегрованого управління кордонами — дасть змогу комплексно та ефективно реагувати на виклики у сфері безпеки держкордону, транскордонної діяльності, співпраці з нашими західними сусідами — державами ЄС. «Ідея про впровадження європейських практик контрольних процедур, спільного контролю на західному кордоні за принципом «єдиної зупинки», технічної модернізації пунктів пропуску, цифровізацію та автоматизацію процесів, обмін інформацією та багато іншого», — повідомив прем'єр, зауваживши, що це дасть можливість уникнути черг на кордонах, пришвидшити рух товарів, сформувати максимально зручний прикордонний простір як для бізнесу, так і загалом для усіх українців.

Кабмін удосконалив надання фінансової підтримки суб'єктам підприємництва, яка здійснюється в рамках програм «Доступні кредити 5-7-9%», «Доступний фінансовий лізинг 5-7-9%» та «Доступний факторинг».

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Хмельницький продовжить свій розвиток

Для цього депутати міськради затвердили Програму економічного і соціального розвитку Хмельницької міської територіальної громади на 2024 рік.

Вона передбачає низку заходів, спрямованих на забезпечення доступності соціаль-

них послуг, вирішення соціальних і гуманітарних питань. Особлива увага приділяється тим, хто захищає незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, їхнім сім'ям та особам, які постраждали внаслідок вій-

Офіційне
друковане видання
Верховної Ради
України — газета
«Голос України»

Голос України

Закон України

Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законодавчих актів України щодо уドосконалення процедур суддівської кар'єри

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 31, ст. 545 із наступними змінами) такі зміни:

1. Частину дев'яту статті 56 викласти в такій редакції:

«9. Суддя до звільнення з посади або припинення його повноважень може бути нагороджений державними нагородами лише за виявлену ним особисту мужність і героїзм в умовах, пов'язаних із ризиком для життя, за дії, пов'язані з участю та/або сприянням обороні України, захисту її територіальної цілісності і недоторканності, а також будь-якими іншими нагородами, відзнаками, грамотами, не пов'язаними із здійсненням правосуддя».

2. Абзац перший частини першої статті 57 викласти в такій редакції:

«1. Особа, призначена на посаду судді, складає присягу судді такого змісту».

3. У частині першій статті 61 та частині першій статті 62 цифру і слово «1 лютого» замінити цифрою і словом «1 травня».

4. Розділ ІV викласти в такій редакції:

«Розділ IV. ПОРЯДОК ЗАЙНЯТТЯ ПОСАДИ СУДДІ

Глава 1. Кандидат на посаду судді

Стаття 69. Вимоги до кандидатів на посаду судді

1. На посаду судді може бути призначений громадянин України, не молодший тридцяти та не старший шістдесяти п'яти років, який має вищу юридичну освіту і стаж професійної діяльності у сфері права щонайменше п'ять років, є компетентним, добросесним та володіє державною мовою відповідно до рівня, визначеного Національною комісією зі стандартів державної мови.

2. Не може бути призначений суддею громадянин, який:

1) визнаний судом обмежено діездатним або недієздатним;

2) має хронічні психічні чи інші захворювання, що перешкоджають виконанню функцій із здійснення правосуддя;

3) має незняту чи непогашену судимість.

3. Не може претендувати на посаду судді особа, до якої згідно із законом застосовується заборона обіймати відповідну посаду.

4. Не може претендувати на посаду судді особа, яка обіймає посаду члена Вищої ради правосуддя, члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, протягом часу перебування на відповідній посаді та протягом одного року після звільнення або припинення повноважень.

5. Не може претендувати на посаду судді особа, яку було звільнено з посади судді за вчинення істотного дисциплінарного проступку, грубе чи систематичне нехтування обов'язками, що є несумісним із статусом судді або виявило його невідповідність з найманій посаді, порушення вимог щодо несумісності, порушення обов'язку підтвердити законність джерела походження майна або у зв'язку із набранням законної сили обвинувальним вироком стосовно такої особи, крім випадків визнання в судовому порядку протиправним рішення про звільнення із зазначених підстав або скасування обвинувального вироку суду.

6. Не може претендувати на посаду судді особа, яку було звільнено з посади судді за результатами кваліфікаційного оцінювання.

7. Для цілей цього Закону вважається:

1) вищою юридичною освітою — вища юридична освіта ступеня магістра (або прирівняна до неї вища освіта за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста), здобута в Україні, а також вища юридична освіта відповідного ступеня, здобута в іноземних державах та визнана в Україні в установленому законом порядку;

2) стажем професійної діяльності у сфері права — стаж професійної діяльності особи за спеціальністю після здобуття нею вищої юридичної освіти;

3) науковим ступенем — науковий ступінь у сфері права, здобутий у закладі вищої освіти (університет, академії чи інституті, крім вищих військових навчальних закладів) чи науковій установі України або в аналогічному закладі вищої освіти чи науковій установі іноземної держави. Науковий ступінь, здобутий у закладі вищої освіти чи науковій установі іноземної держави, повинен бути визнаний в Україні в установленому законодавством порядку;

4) стажем наукової роботи — стаж професійної діяльності у сфері права на посадах наукових (науково-педагогічних) працівників у закладі вищої освіти (університет, академії чи інституті, крім вищих військових навчальних закладів) чи науковій установі України або в аналогічному закладі вищої освіти чи науковій установі іноземної держави, на посадах працівників апарату суду (головний спеціаліст, науковий консультант, керівник структурного підрозділу), посадові обов'язки яких передбачають виключно здійснення науково-аналітичної діяльності в судах України (аналіз проектів законодавчих актів, систематизація судової практики, її узагальнення, надання аналітичної допомоги суддям з питань правозастосування), за умови наявності наукового ступеня, на посадах науково-викладацького складу Національної школи суддів України, за умови наявності наукового ступеня, а також час навчання в аспірантурі чи докторантурі за денною (очною) формою навчання випускників аспірантури, докторантурі, за умови публічного захисту дисертації.

8. Кандидат на посаду судді відповідає критерію компетентності, якщо він володіє знаннями у сфері права та вміє їх застосовувати, має навички юридичного письма та правничої аргументації, когнітивні здібності.

9. Кандидат на посаду судді відповідає критерію добросесності, якщо відсутні обґрунтовані сумніви у його незалежності, чесності, неупередженості, непідкупності, сумлінності, у дотриманні ним етичних норм, у його бездоганній поведінці у професійній діяльності та особистому житті, а також щодо законності джерел походження його майна, відповідності рівня життя кандидата на посаду судді або членів його сім'ї задекларованим доходам, відповідності способу життя кандидата на посаду судді його попередньому статусу.

Глава 2. Добір на посаду судді місцевого суду

Стаття 70. Порядок добору на посаду судді місцевого суду

1. Добір на посаду судді місцевого суду (далі — добір на посаду судді) здійснюється в порядку, визначеному цим Законом, та включає такі етапи:

1) оголошення добору на посаду судді;

2) подання особами, які виявили намір стати суддею, заяви та документів для участі у доборі на посаду судді;

3) допуск до участі у доборі на посаду судді;

4) складання кваліфікаційного іспиту;

5) проведення спеціальної перевірки, передбаченої цим Законом;

6) проведення перевірки особистих морально-психологічних якостей кандидатів на посаду судді (у разі визначення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України такої необхідності);

7) затвердження рейтингу кандидатів на посаду судді;

8) зарахування кандидатів на посаду судді до резерву на зайняття вакантних посад суддів.

2. Вища кваліфікаційна комісія суддів України забезпечує прозорість та відкритість добору на посаду судді.

3. Під час складання кандидатами на посаду судді кваліфікаційного іспиту, а також на засіданнях Вищої кваліфікаційної комісії суддів України щодо ухвалення рішень за результатами відповідних етапів добору на посаду судді можуть бути присутніми представники медіа, громадських об'єднань, судді, адвокати, представники органів суддівського самоврядування, кандидат на посаду судді, стосовно якого вирішується питання, а також інші заинтересовані особи, запрошенні Вищою кваліфікаційною комісією суддів України.

Стаття 71. Оголошення добору на посаду судді

1. Про оголошення добору на посаду судді Вища кваліфікаційна комісія суддів України ухвалиє рішення, яке оприлюднює на офіційному веб-сайті Комісії та офіційному веб-порталі судової влади України.

2. У рішенні про оголошення добору на посаду судді Вища кваліфікаційна комісія суддів України обов'язково зазначає кінцевий строк подання заяви та документів для участі у доборі, що не може бути меншим за 30 днів з дня оприлюднення рішення, а також прогнозовану кількість вакантних посад суддів, стосовно яких оголошено добір.

Стаття 72. Заява та документи для участі у доборі на посаду судді

1. Особа, яка виявила намір стати суддею, для участі у доборі на посаду судді подає до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України:

1) письмову заяву про участь у доборі на посаду судді;

2) копію документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України;

3) анкету кандидата на посаду судді;

4) мотиваційний лист кандидата на посаду судді;

5) декларацію родинних зв'язків та декларацію добречесності кандидата на посаду судді;

6) копію диплома про вищу юридичну освіту (з додатками), здобуту в Україні, та/або копії документів про вищу юридичну освіту, здобуту за кордоном, разом із копіями документів, що підтверджують їх визнання в Україні, а також копії документів про науковий ступінь, вчене звання, навчання в аспірантурі чи докторантурі за денною (очною) формою навчання (за наявності);

7) копії документів, що підтверджують стаж професійної діяльності у сфері права;

8) документи встановленої форми з медичних установ про проходження психіатричних та наркологічних оглядин;

9) письмову згоду на збирання, зберігання, обробку та використання інформації про кандидата на посаду судді з метою оцінки його готовності до роботи на посаді судді;

10) письмову згоду на проведення спеціальної перевірки відповідно до цього Закону та документи, необхідні для проведення спеціальної перевірки відповідно до Закону України «Про запобігання корупції»;

11) копію декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, яка охоплює період року, що передує року подання документів, та посилання на відповідну сторінку Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;

12) копію документа, що підтверджує володіння державною мовою відповідно до рівня, визначеного Національною комісією зі стандартів державної мови;

13) інші документи, що підтверджують відповідність особи вимогам, передбаченим статтею 69 цього Закону.

2. Форма і зміст заяви про участь у доборі на посаду судді, анкети, декларації родинних зв'язків та декларації добречесності кандидата на посаду судді затверджуються Вищою кваліфікаційною комісією суддів України та розміщаються на її офіційному веб-сайті.

3. Вимагати від особи, яка виявила намір стати суддею, подання документів, не передбачених цією статею, забороняється.

4. Приймання заяв та документів завершується в день, зазначений в оголошенні як кінцевий строк їх подання. Заяви та документи, що надійшли після зазначеного строку, не розглядаються.

Стаття 73. Допуск до участі у доборі на посаду судді

1. На основі поданих документів Вища кваліфікаційна комісія суддів України здійснює перевірку відповідності осіб, які виявили намір стати суддею, установленим цим Законом вимогам до кандидата на посаду судді.

2. Участь у доборі на посаду судді можуть брати особи, які подали необхідні документи, визначені статтею 72 цього Закону, та відповідають установленим цим Законом вимогам до кандидата на посаду судді на день подання заяви про участь у доборі.

3. Особи, які не подали всіх необхідних документів та/або подали документи, що не відповідають установленим законом вимогам, а також особи, які згідно з поданими документами не відповідають установленим цим Законом вимогам до кандидата на посаду судді, до участі у доборі на посаду судді не допускаються.

4. Про допуск або про відмову в допуску до участі у доборі на посаду судді Вища кваліфікаційна комісія суддів України ухвалиє вмотивоване рішення.

5. Неістотні недоліки змісту поданих особою документів не є підставою для відмови в допуску до участі у доборі на посаду судді.

Неістотними вважаються недоліки, що не перешкоджають розумінню змісту поданих особою документів.

6. Відповідність особи, яка виявила намір стати суддею, критеріям компетентності, доброочесності встановлюється Вищою кваліфікаційною комісією суддів України під час її участі у доборі на посаду судді як кандидата.

Стаття 74. Складання кваліфікаційного іспиту

1. Кваліфікаційний іспит є атестуванням професійної компетентності кандидата на посаду судді з метою виявлення належних знань, рівня підготовки та здатності здійснювати правосуддя у відповідному суді.

2. Підставою для допуску до складання кваліфікаційного іспиту є рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

3. Кваліфікаційний іспит проводиться шляхом складання анонімних тестувань та практичних завдань. Анонімне тестування проводиться щодо когнітивних здібностей, історії української державності, загальних знань у сфері права та кожної спеціалізації суду: адміністративної, господарської та загальної (цивільної і кримінальної). Практичні завдання проводяться щодо кожної із зазначених спеціалізацій суду.

Форма та зміст тестувань, практичних завдань, а також порядок їх проведення затверджуються Вищою кваліфікаційною комісією суддів України.

4. Вища кваліфікаційна комісія суддів України не пізніше ніж за 30 днів до дня проведення кваліфікаційного іспиту оприлюднює його програму та перелік питань тестування на своєму офіційному веб-сайті.

5. Кандидат на посаду судді вважається таким, що склав кваліфікаційний іспит, якщо він набрав не менше 75 відсотків максимального можливого бала за кожне тестування та практичне завдання кваліфікаційного іспиту.

6. Вища кваліфікаційна комісія суддів України встановлює прохідний бал кваліфікаційного іспиту, який не може бути нижчим за 75 відсотків максимального можливого бала за кожне тестування та практичне завдання кваліфікаційного іспиту.

Під час добору на посаду судді прохідний бал для кандидатів встановлюється з урахуванням кількості посад, щодо яких оголошено добір.

7. Перебіг кваліфікаційного іспиту фіксується за допомогою технічних засобів відео- та звукозапису.

8. Інформація про результати кваліфікаційного іспиту є загальнодоступною та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

9. Кандидат на посаду судді, який не з'явився для складання кваліфікаційного іспиту без поважних причин, відмовився від його складання чи не склав його, може бути допущений до складання такого іспиту повторно не раніше ніж через один рік.

10. Кандидат на посаду судді, який склав кваліфікаційний іспит, але не набрав прохідний бал, може використати результати такого іспиту під час участі у наступному доборі на посаду судді, оголошенню протягом двох років з дня затвердження таких результатів.

11. Порушення процедури проведення кваліфікаційного іспиту може бути оскаржено в порядку, встановленому законом.

Стаття 75. Проведення спеціальної перевірки

1. Вища кваліфікаційна комісія суддів України ухвалиє рішення про допуск до спеціальної перевірки стосовно всіх кандидатів на посаду судді, які отримали прохідний бал кваліфікаційного іспиту.

У разі якщо двоє і більше кандидатів отримали однакову кількість балів, до спеціальної перевірки допускаються всі такі кандидати.

2. Після ухвалення рішення про допуск кандидатів на посаду судді до спеціальної перевірки Вища кваліфікаційна комісія суддів України надсилає до уповноважених державних органів запити про перевірку відомостей стосовно кандидатів щодо їх відповідності вимогам, визначенім цим Законом, та достовірності поданих документів.

Перелік уповноважених державних органів, строки та вимоги до інформації, що повинна бути надана або отримана, визначаються Вищою кваліфікаційною комісією суддів України з урахуванням інформації, що міститься в досьє кандидатів на посаду судді.

3. У разі проведення Комісією перевірки відомостей шляхом електронної взаємодії з автоматизованими інформаційними і довідковими системами, реєстрами та банками даних, держателями (адміністраторами) яких є органи державної влади, інші державні органи або органи місцевого самоврядування, запити до відповідних органів не надсилаються.

4. Для формування досьє кандидата на посаду судді та проведення спеціальної перевірки Вища кваліфікаційна комісія суддів України також має право безоплатно отримувати інформацію стосовно кандидата та членів його сім'ї або близьких осіб у порядку, передбаченому статтею 86 цього Закону.

5. Вища кваліфікаційна комісія суддів України встановлює результати спеціальної перевірки на засіданнях колегій.

6. Будь-які особи з дня оприлюднення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України рішення про допуск кандидатів на посаду судді до спеціальної перевірки мають право надавати до Комісії інформацію та матеріали щодо невідповідності певного кандидата вимогам, встановленим цим Законом.

Вища кваліфікаційна комісія суддів України може врахувати таку інформацію та матеріали під час проведення добору на посаду судді. Інформація та матеріали, отримані від анонімних джерел, а також інформація та матеріали, джерела походження яких встанов-

вiti неможливо, Вищою кваліфікаційною комісією суддів України не розглядаються.

7. Якщо Вища кваліфікаційна комісія суддів України отримала інформацію, що може свідчити про невідповідність кандидата на посаду судді вимогам, встановленим цим Законом, колегія Комісії проводить перевірку зазначененої інформації та розглядає її на засіданні із запрошенням такого кандидата. Кандидат має право ознайомитися з цією інформацією, надавати пояснення, докази на її спростування.

У разі встановлення за результатами перевірки, що така інформація є обґрутованою, колегія Вищої кваліфікаційної комісії суддів України ухвалює вмотивоване рішення про невідповідність кандидата на посаду судді встановленим цим Законом вимогам та припинення його подальшої участі у доборі на посаду судді.

Стаття 76. Проведення перевірки особистих морально-психологічних якостей кандидатів на посаду судді

1. З метою встановлення відповідності кандидатів на посаду судді встановленим цим Законом вимогам Вища кваліфікаційна комісія суддів України може ухвалити рішення про проведення тестувань з метою перевірки особистих морально-психологічних якостей таких кандидатів.

Порядок та методика проведення таких тестувань затверджуються Вищою кваліфікаційною комісією суддів України.

2. Рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про проведення таких тестувань встановлюється стосовно всіх кандидатів на посаду судді.

3. Комісія використовує результати таких тестувань як одне із джерел інформації, що підлягає оцінюванню разом з іншою сукупністю зібраної інформації і матеріалів стосовно кандидата на посаду судді.

Результати таких тестувань є конфіденційними, не оприлюднюються та не впливають на рейтинг кандидата на посаду судді.

Стаття 77. Затвердження рейтингу кандидатів на посаду судді

1. Вища кваліфікаційна комісія суддів України протягом 10 днів з дня встановлення результатів спеціальної перевірки стосовно всіх кандидатів на посаду судді, а в разі проведення тестувань, передбачених статтею 76 цього Закону, — протягом 10 днів з дня встановлення їх результатів, за результатами складеного кваліфікаційного іспиту визначає та затверджує рейтинг кандидатів на посаду судді (далі — рейтинг) стосовно всіх кандидатів, які успішно пройшли спеціальну перевірку.

2. Вища кваліфікаційна комісія суддів України затверджує рейтинг за кожною спеціалізацією суду, передбаченою частиною третьою статті 74 цього Закону.

3. Протягом трьох робочих днів з дня затвердження рейтингу Вища кваліфікаційна комісія суддів України оприлюднює його на своєму офіційному веб-сайті.

Стаття 78. Зарахування кандидатів на посаду судді до резерву на зайняття вакантних посад суддів

1. Після затвердження рейтингу кандидатів на посаду судді Вища кваліфікаційна комісія суддів України зараховує всіх кандидатів до резерву на зайняття вакантних посад суддів (далі — резерв).

У разі якщо двоє і більше кандидатів займають однакову позицію за рейтингом, до резерву зараховуються всі такі кандидати.

2. Вища кваліфікаційна комісія суддів України веде резерв за кожною спеціалізацією суду, передбаченою частиною третьою статті 74 цього Закону, який оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті.

3. Строк перебування в резерві становить два роки з дня зарахування до нього. Вища кваліфікаційна комісія суддів України має право своїм рішенням за наявності обґрутованих підстав продовжити строк перебування в резерві стосовно всіх осіб не більше ніж на один рік.

Кандидат на посаду судді, зарахований до резерву, може брати участь у конкурсах на зайняття вакантної посади судді протягом всього строку перебування в резерві.

4. Кандидат на посаду судді виключається з резерву в разі:

1) подання особистої заяви про виключення з резерву;

2) закінчення строку перебування в резерві;

3) ухвалення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України рішення про виключення з резерву у випадках, передбачених цим Законом;

4) ухвалення Вищою радою правосуддя рішення про відмову у внесенні подання про призначення на посаду судді;

5) видання указу Президента України про призначення на посаду судді.

5. Вища кваліфікаційна комісія суддів України у період перебування в резерві може вимагати від кандидатів на посаду судді оновлення інформації щодо їх відповідності вимогам, встановленим цим Законом, а також здійснювати перевірку такої інформації, у тому числі шляхом проведення спеціальної перевірки.

У разі виявлення за результатами такої перевірки невідповідності кандидата вимогам, встановленим цим Законом, Вища кваліфікаційна комісія суддів України ухвалює вмотивоване рішення про виключення такого кандидата з резерву.

Глава 3. Конкурс та призначення на посаду судді

Стаття 79. Оголошення конкурсу на зайняття вакантної посади судді

1. Конкурс на зайняття вакантної посади судді проводиться відповідно до цього Закону.

про проведення конкурсу на зайняття вакантної посади судді, що затверджується Вищою кваліфікаційною комісією суддів України, з дотриманням вимог законодавства про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

2. Для проведення конкурсу на зайняття вакантної посади судді Вища кваліфікаційна комісія суддів України ухвалює рішення про його оголошення, розміщене (оприлюднене) відповідну інформацію на своєму офіційному веб-сайті та офіційному веб-порталі судової влади України.

3. У рішенні про оголошення конкурсу зазначаються найменування судів, де є вакантні посади суддів, кількість таких посад, умови проведення конкурсу, дата, час і місце його проведення.

Стаття 79¹. Заява та документи для участі у конкурсі на зайняття вакантної посади судді

1. Загальний порядок подання заяви та документів для участі у конкурсі визначається Вищою кваліфікаційною комісією суддів України з урахуванням вимог цього Закону.

2. Заяви для участі у конкурсі на зайняття вакантної посади судді подаються до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України у встановлений нею строк, який не може перевищувати 30 днів.

При цьому заяви для участі у конкурсі на зайняття вакантної посади судді подаються не раніше 15 днів з дня оприлюднення Комісією рішення про оголошення конкурсу, а заяви для участі у конкурсі на зайняття вакантної посади судді апеляційного суду, вищого спеціалізованого суду чи судді Верховного Суду — не раніше 30 днів з дня оприлюднення Комісією відповідного рішення.

3. Інформація про подання заяви та документів для участі у конкурсі на зайняття вакантної посади судді оприлюднюється Вищою кваліфікаційною комісією суддів України на її офіційному веб-сайті.

Стаття 79². Проведення конкурсу на зайняття вакантної посади судді

1. Вища кваліфікаційна комісія суддів України проводить конкурс на зайняття вакантних посад:

1) суддів місцевого суду — на основі рейтингу кандидатів на посаду судді та суддів, які виявили намір бути переведеними до іншого місцевого суду відповідно до статті 82 цього Закону;

2) суддів апеляційного суду, вищого спеціалізованого суду чи судді Верховного Суду — на основі рейтингу кандидатів за результатами кваліфікац

4) за результатами кваліфікаційного оцінювання кандидатів на посаду судді апеляційного суду, вищого спеціалізованого суду або судді Верховного Суду ухвалює рішення про підтвердження або не-підтвердження здатності таких кандидатів здійснювати правосуддя у відповідному суді та визначає рейтинг для участі у конкурсі кандидатів, які підтвердили здатність здійснювати правосуддя у відповідному суді.

5. Особа, яка успішно пройшла кваліфікаційне оцінювання та підтвердила здатність здійснювати правосуддя у відповідному апеляційному суді, але за результатами конкурсу не стала переможцем, може використати результати кваліфікаційного іспиту, складеного в межах такого оцінювання, під час наступного конкурсу на вакантну посаду судді апеляційного суду відповідної спеціалізації, оголошеного протягом двох років з дня складення іспиту.

Стаття 79⁴. Визначення переможця конкурсу на зайнняття вакантної посади судді

1. Конкурс на зайнняття вакантної посади судді полягає у визначенні переможця — учасника конкурсу, який має найвищу позицію за рейтингом.

2. У разі однакової позиції за рейтингом серед кандидатів на посаду судді та суддів, які виявили намір бути переведеними до іншого місцевого суду, перевага надається учаснику, який набрав більшу кількість балів із виконаного під час кваліфікаційного іспиту та практичного завдання із спеціалізації суду, до якого проводиться конкурс, а за однакової кількості балів — учаснику, який є суддею. За однакових результатів у конкурсі учасників, які є суддями, перевага надається учаснику, який має більший стаж роботи на посаді судді. У разі якщо учасники не мають стажу роботи на посаді судді або мають однаковий стаж роботи на посаді судді, перевага надається учаснику, який має більший стаж професійної діяльності у сфері права.

3. У разі однакової позиції за рейтингом серед кандидатів на посаду судді апеляційного суду чи судді Верховного Суду перевага надається учаснику, який набрав більшу кількість балів із виконаного під час кваліфікаційного іспиту, проведеного в межах процедури кваліфікаційного оцінювання, тестування та практичного завдання із спеціалізації суду, до якого проводиться конкурс, а за однакової кількості балів — учаснику, який має більший стаж роботи на посаді судді або мають однаковий стаж роботи на посаді судді, перевага надається учаснику, який має більший стаж професійної діяльності у сфері права.

4. У разі однакової позиції за рейтингом серед кандидатів на посаду судді Вищого суду з питань інтелектуальної власності перевага надається учаснику, який набрав більшу кількість балів із виконаного під час кваліфікаційного іспиту, проведеного в межах процедури кваліфікаційного оцінювання, тестування та практичного завдання із спеціалізації, а за однакової кількості балів — учаснику, який є суддею.

5. Критерії визначення переможця конкурсу у разі однакової позиції за рейтингом серед кандидатів на посаду судді Вищого антикорупційного суду визначаються Законом України «Про Вищий антикорупційний суд».

6. Вища кваліфікаційна комісія суддів України ухвалює рішення про визначення переможця конкурсу. У рішенні зазначається учасник конкурсу, який має найвищу позицію за рейтингом, або учасник конкурсу, який у разі однакової позиції за рейтингом з іншим кандидатом отримав перевагу.

Стаття 79⁵. Завершення конкурсу на зайнняття вакантної посади судді

1. Після визначення переможця конкурсу Вища кваліфікаційна комісія суддів України на своєму засіданні проводить з ним співбесіду.

2. За результатами співбесіди Вища кваліфікаційна комісія суддів України ухвалює:

1) рішення про рекомендацію або про відмову в наданні рекомендації про призначення кандидата на посаду судді;

2) рішення про рекомендацію про переведення судді (якщо переможцем конкурсу на посаду судді місцевого суду став суддя).

Неважко переможця на співбесіду з Комісією не перешкоджає ухваленню таких рішень.

3. Вища кваліфікаційна комісія суддів України ухвалює вмотивоване рішення про відмову в наданні рекомендації про призначення кандидата на посаду судді у разі наявності обґрунтованого сумніву щодо його відповідності критеріям добroчесності чи професійної етики. У такому разі переможцем конкурсу визначається наступний у рейтингу кандидат.

4. У разі виявлення під час проведення конкурсу на посаду судді місцевого суду фактів, що можуть мати наслідком дисциплінарну відповідальність судді, який виявив намір бути переведеним до іншого суду та став переможцем конкурсу, Вища кваліфікаційна комісія суддів України одночасно з наданням рекомендації про переведення такого судді звертається до органу, що здійснює дисциплінарне провадження стосовно судді, для вирішення питання про відкриття дисциплінарної справи чи про відмову в її відкритті.

5. Конкурс на зайнняття вакантної посади судді завершується ухваленням Вищою кваліфікаційною комісією суддів України рішення про рекомендацію про призначення кандидатів суддями або про рекомендацію про переведення суддів.

6. За результатами конкурсу Вища кваліфікаційна комісія суддів України надсилає до Вищої ради пра-

восуддя відповідно до кількості вакантних посад суддів рекомендації про призначення кандидатів суддями, рекомендації про переведення суддів.

7. Особа, яка отримала рекомендацію про призначення на посаду судді за результатами конкурсу, до завершення розгляду Вищою радою правосуддя відповідної рекомендації не може брати участь в інших конкурсах на посаду судді.

У разі якщо на день отримання рекомендації про призначення на посаду судді за результатами конкурсу особа брала участь в інших конкурсах на посаду судді, з дня ухвалення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України відповідного рішення про рекомендацію ця особа вважається такою, що припинила участь у відповідних конкурсах.

Стаття 79⁶. Подання про призначення або переведення судді на посаду

1. Вища рада правосуддя відповідно до внесеної Вищою кваліфікаційною комісією суддів України рекомендації на своєму засіданні розглядає питання про:

1) призначення кандидата на посаду судді та в разі ухвалення позитивного рішення вносить подання Президентові України про призначення судді на посаду;

2) переведення судді до іншого суду.

2. Вища рада правосуддя відмовляє у внесенні Президентові України подання про призначення судді на посаду виключно з таких підстав:

1) наявність обґрунтованого сумніву щодо відповідності кандидата критеріям добroчесності чи професійної етики або інших обставин, які можуть негативно вплинути на суспільну довіру до судової влади у з'язку з таким призначенням;

2) порушення визначеного законом порядку призначення на посаду судді.

Підстави, зазначені у пункті 1 цієї частини, Вища рада правосуддя визначає, керуючись власною оцінкою обставин, пов'язаних із кандидатом на посаду судді, та його особистих якостей.

3. Вища рада правосуддя ухвалює рішення про відмову у переведенні судді до іншого суду за результатами конкурсу, якщо такий суддя має непогашене дисциплінарне стягнення, був звільнений з посади судді або припинив свої повноваження.

У разі якщо на день розгляду питання про переведення судді до іншого суду за результатами конкурсу стосовно такого судді здійснюється дисциплінарне провадження, Вища рада правосуддя зупиняє розгляд питання про переведення такого судді до ухвалення остаточного рішення в межах цього дисциплінарного провадження.

4. У разі відмови у внесенні Президентові України подання про призначення судді на посаду, відмови у переведенні судді до іншого суду за результатами конкурсу Вища рада правосуддя ухвалює вмотивоване рішення, яке може бути оскаржено до Верховного Суду в порядку, встановленому процесуальним законом.

5. Рішення Вищої ради правосуддя про відмову у внесенні Президентові України подання про призначення судді на посаду, про відмову у переведенні судді до іншого суду за результатами конкурсу може бути оскаржено та скасоване виключно з таких підстав:

1) склад Вищої ради правосуддя, який ухвалив відповідне рішення, не мав повноважень його ухвалювати;

2) рішення не підписано членом Вищої ради правосуддя, який брав участь у його ухваленні;

3) рішення не містить посилання на визначені законом підстави відмови у внесенні Президентові України подання про призначення судді на посаду, підстави відмови у переведенні судді до іншого суду за результатами конкурсу або не містить мотивів, з яких Вища рада правосуддя дійшла відповідного висновку.

6. Кандидат на посаду судді, якому Вищою радою правосуддя відмовлено у внесенні подання про призначення на посаду судді, без нового проходження процедури добору не може бути повторно зарахований до резерву.

Суддя, якому Вищою радою правосуддя відмовлено у переведенні до іншого суду за результатами конкурсу, не може бути переведений за результатами іншого конкурсу без нового складання кваліфікаційного іспиту.

Стаття 80. Призначення на посаду судді

1. Призначення на посаду судді здійснюється Президентом України на підставі та в межах подання Вищої ради правосуддя, без перевірки додержання встановлених цим Законом вимог до кандидатів на посаду судді та порядку проведення добору чи кваліфікаційного оцінювання кандидатів.

Будь-які звернення стосовно кандидата на посаду судді не перешкоджають його призначенню на посаду. Викладені в таких зверненях факти можуть бути підставлено для порушення Президентом України перед компетентними органами питання про проведення в установленим законом порядку перевірки таких фактів.

2. Президент України видає указ про призначення судді не пізніше 30 днів з дня отримання відповідного подання Вищої ради правосуддя.

Стаття 81. Набуття повноважень судді із здійсненням правосуддя

1. Особа, призначена на посаду судді указом Президента України, набуває повноважень судді із здійсненням правосуддя, включаючи право на отримання доплат до посадового окладу, за умов зарахування у

штат відповідного суду, складення присяги судді і проходження початкової підготовки у випадках та порядку, встановлених цим Законом. Датою набуття суддею повноважень із здійснення правосуддя визначається дата виконання останньої з цих умов.

Глава 4. Переведення судді до іншого суду

Стаття 82. Загальні засади переведення судді до іншого суду

1. Суддя може бути переведений, у тому числі тимчасово шляхом відрядження, на посаду судді до іншого суду Вищою радою правосуддя в порядку, передбаченому законом.

2. Переведення судді на посаду судді до іншого суду здійснюється на підставі та в межах рекомендації Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, внесеної за результатами конкурсу на зайняття вакантної посади судді, проведеного в порядку, визначеному главою 3 цього розділу.

3. Суддя, який виявив намір бути переведеним до іншого місцевого суду за результатами конкурсу на зайнняття вакантної посади судді, одночасно із кандидатами, які беруть участь у доборі на посаду судді, складає кваліфікаційний іспит у порядку, передбаченому статтею 74 цього Закону, з урахуванням особливостей, визначених цією статтею.

4. Вища кваліфікаційна комісія суддів України оприлюднює оголошення про прийняття від суддів, зазначених у частині третьій цієї статті, заяв про складання кваліфікаційного іспиту одночасно з оприлюдненням рішення про оголошення добору на посаду судді, передбаченого статтею 71 цього Закону.

Кінцевий строк подання заяв до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України не може бути меншим за 15 днів з дати розміщення оголошення.

Вимагати від суддів подання інших документів, крім заяви, забороняється.

5. Суддя, зазначений у частині третьій цієї статті, під час кваліфікаційного іспиту складає анонімне тестування щодо когнітивних здібностей, історії української державності, загальних знань у сфері права, а також анонімне тестування та практичне завдання щодо однієї або кількох спеціалізацій суду на вибір.

Суддя вважається таким, що склав кваліфікаційний іспит з відповідної спеціалізації суду, якщо він набрав не менше 75 відсотків максимально можливого бала за тестування щодо когнітивних здібностей, історії української державності та загальних знань у сфері права, а також за тестування та практичне завдання щодо такої спеціалізації.

6. Для суддів, зазначених у частині третьій цієї статті, прохідний бал кваліфікаційного іспиту встановлюється на рівні прохідного бала кандидатів, які беруть участь у відповідному доборі на посаду судді.

Стосовно суддів, які отримали прохідний бал кваліфікаційного іспиту, Вища кваліфікаційна комісія суддів України визначає та затверджує рейтинг відповідно до статті 77 цього Закону, після чого зараховує їх до резерву, передбаченого статтею 78 цього Закону.

Суддя, зарахований до резерву, може брати участь у конкурсах на зайнняття вакантної посади судді місцевого суду протягом всього строку перебування в резерві.

7. Суддя, зазначений у частині третьій цієї статті, який склав кваліфікаційний іспит, але не набрав прохідний бал, може використати ці результати протягом двох років з дня їх затвердження. Якщо ці результати в межах наступного кваліфікаційного іспиту відповідатимуть прохідному балу, Вища кваліфікаційна комісія суддів України за заявою такого суддя визначає та затверджує його рейтинг відпов

7. У статті 85:
частини першу, другу і третю викласти в такій редакції:

«1. Кваліфікаційне оцінювання включає такі етапи:
1) складання кваліфікаційного іспиту;
2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

Рішення про черговість етапів проведення кваліфікаційного оцінювання ухвалює Вища кваліфікаційна комісія суддів України.

Сукупна кількість балів, які суддя (кандидат на посаду судді) може отримати на етапі дослідження досьє та проведення співбесіди, не може перевищувати 50 відсотків максимальної кількості балів кваліфікаційного оцінювання.

2. Кваліфікаційний іспит для цілей кваліфікаційного оцінювання є основним засобом встановлення відповідності судді (кандидата на посаду судді) критерію професійної компетентності та проводиться в порядку, передбаченому статтею 74 цього Закону, з урахуванням особливостей, встановлених цією главою.

Кваліфікаційний іспит проводиться шляхом складання анонімних тестувань та практичного завдання. Анонімне тестування проводиться щодо когнітивних здібностей, історії української державності, загальних знань у сфері права та спеціалізації відповідного суду з урахуванням його інстанційності. Практичне завдання проводиться щодо спеціалізації відповідного суду з урахуванням його інстанційності.

У разі застосування до судді дисциплінарного стягнення, передбаченого пунктом 4 частини першої статті 109 цього Закону, результати його кваліфікаційного іспиту дійсні лише у межах такої процедури.

3. Для цілей формування суддівського досьє (досьє кандидата на посаду судді) Вища кваліфікаційна комісія суддів України може ухвалити рішення про запровадження та проведення інших тестувань з метою перевірки особистих морально-психологічних якостей, а також про застосування інших засобів встановлення відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям кваліфікаційного оцінювання.

Порядок та методика проведення таких тестувань затверджуються Вищою кваліфікаційною комісією суддів України.

Рішення про запровадження та проведення таких тестувань ухвалюється Комісією стосовно всіх суддів (кандидатів на посаду судді).

Результати таких тестувань використовуються як одне із джерел інформації, що підлягає оцінці разом з іншою сукупністю зібраної інформації і матеріалів, є конфіденційними, не оприлюднюються та не впливають на кількість балів кваліфікаційного оцінювання судді (кандидата на посаду судді);

частину п'яту доповнити пунктом 3¹ такого змісту:

«3¹) висновок Громадської ради доброчесності про невідповідність кандидата на посаду судді критеріям професійної етики та доброчесності (за наявності);

частину восьму доповнити абзацом третім такого змісту:

«Для здійснення своїх повноважень члени Громадської ради доброчесності мають право повного доступу до матеріалів суддівського досьє (досьє кандидата на посаду судді). Якщо до інформації, що міститься в суддівському досьє (досьє кандидата на посаду судді), законом встановлено спеціальні чи особливі вимоги доступу, доступ до такої інформації здійснюється в порядку, передбаченому відповідним законом».

8. Абзац другий частини першої статті 88 викласти в такій редакції:

«Якщо Громадська рада доброчесності у своєму висновку встановила, що суддя (кандидат на посаду судді) не відповідає критеріям професійної етики та доброчесності, Вища кваліфікаційна комісія суддів України може ухвалити вмотивоване рішення про підтвердження здатності такого судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді лише у разі, якщо таке рішення підтримане двома третинами голосів призначених членів Комісії, але не менше ніж дев'ятьма голосами».

9. Статтю 89 викласти в такій редакції:

«Стаття 89. Підготовка судді для підтримання його кваліфікації

1. Суддя зобов'язаний проходити відповідну підготовку для підтримання кваліфікації в Національній школі суддів України.

2. Суддя проходить підготовку тривалістю не менше 40 академічних годин не рідше одного разу на три роки.

Особа, призначена на посаду судді та в якої відсутній стаж роботи на посаді судді, проходить відповідну підготовку щороку протягом перших трьох років після призначення.

3. Особа, призначена на посаду судді та в якої відсутній стаж роботи на посаді судді, з метою отримання практичних навичок роботи в суді проходить початкову підготовку в Національній школі суддів України тривалістю не більше 350 академічних годин та не довше двох місяців. Програму та порядок проходження початкової підготовки затвержує Вища кваліфікаційна комісія суддів України за пропозицією Національної школи суддів України.

4. Національна школа суддів України проводить підготовку суддів для підтримання кваліфікації відповідно до досвіду роботи суддів, рівня і спеціалізації суду, в якому вони працюють, а також з урахуванням їхніх індивідуальних потреб.

З цією метою Національна школа суддів України організовує тренінги, що є обов'язковими в межах підготовки, а також тренінги, які суддя має право обрати залежно від своїх потреб».

10. Частину п'яту статті 92 викласти в такій редакції:

«5. Порядок роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів України визначається цим Законом. Процедурні питання діяльності Комісії відповідно до цього Закону визначаються Регламентом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України».

11. У частині першій статті 93:

пункт 4 викласти в такій редакції:

«4) вносить до Вищої ради правосуддя рекомендацію про переведення судді відповідно до цього Закону, крім переведення у порядку дисциплінарного стягнення»;

пункт 5 виключити;

пункт 6 викласти в такій редакції:

«6) затвержує форму і зміст заяви про участь у доборі кандидатів на посаду судді, анкети кандидата на посаду судді, порядок складання кваліфікаційного іспиту та методику оцінювання кандидатів, положення про проведення конкурсу на зайняття вакантної посади судді, порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, порядок формування і ведення суддівського досьє (досьє кандидата на посаду судді), програму та порядок проходження початкової підготовки судді».

12. У статті 94:

частину дев'яту доповнити абзацом другим такого змісту:

«До ухвалення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України остаточного рішення стосовно судді (кандидата на посаду судді) член Комісії зобов'язаний утімутуватися від будь-яких оціночних публічних висловлювань стосовно такого судді (кандидата на посаду судді), у тому числі поза межами здійснення своїх повноважень як члена Комісії»;

доповнити частиною дванадцятою такого змісту:

«12. Член Вищої кваліфікаційної комісії суддів України зобов'язаний подавати у визначеному цим Законом порядку декларацію родинних зв'язків, а також декларацію доброчесності судді».

13. У частині дванадцятій статті 95:

пункти 4 та 6 викласти в такій редакції:

«4) копії документів, що підтверджують стаж професійної діяльності у сфері права»;

«6) копії документів про освіту, вчені звання та наукові ступені, навчання в аспірантурі чи докторантурі за денною (очною) формою навчання (за наявності)»;

доповнити пунктом 6¹ такого змісту:

«6¹) копію документа, що підтверджує володіння державною мовою відповідно до рівня, визначеного Національною комісією зі стандартів державної мови».

14. Пункт 5 частини першої статті 96 викласти в такій редакції:

«5) неучасть у роботі Комісії протягом одного календарного місяця поспіль без поважних причин або неодноразова (тричі і більше) відмова без поважних причин від голосування з питань, що розглядаються».

15. У статті 98:

частину першу доповнити абзацом третім такого змісту:

«Суддя (кандидат на посаду судді), стосовно якого Вища кваліфікаційна комісія суддів України розглядає питання, має право брати участь у засіданні Комісії у віддаленому режимі з використанням електронних засобів зв'язку»;

доповнити частиною сімнадцятою такого змісту:

«17. У разі надходження від Громадської ради вмотивованої пропозиції щодо відкладення співбесіди з суддею (кандидатом на посаду судді) Вища кваліфікаційна комісія суддів України може відкласти таку співбесіду. Повторні пропозиції щодо відкладення співбесіди стосовно одного і того самого судді (кандидата на посаду судді) не розглядаються».

16. Частину п'яту статті 101 викласти в такій редакції:

«5. Рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, палат та колегій Комісії викладаються у письмовій формі. У рішененні зазначаються дата і місце ухвалення рішення, склад Комісії (палати, колегії), питання, що розглядалося, мотиви ухваленого рішення, результати поіменного голосування членів Комісії. Рішення підписується головуючим і членами Комісії (палати, колегії), які брали участь у його ухваленні».

17. Частину сьому статті 102 викласти в такій редакції:

«7. Розмір винагороди члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України встановлюється у розмірі посадового окладу судді Верховного Суду з коефіцієнтом 1,5.

Розмір винагороди члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, який є суддею, дорівнює сумі його суддівської винагороди, якщо така сума перевищує розмір посадового окладу судді Верховного Суду з коефіцієнтом 1,5.

18. Частину четвертю статті 103 виключити.

19. Пункт 1 частини першої статті 105 викласти в такій редакції:

«1) початкову підготовку судді, передбачену статтею 89 цього Закону».

20. Частину першу статті 106 доповнити пунктом 14¹ такого змісту:

«14¹) непроходження суддею початкової підготовки, передбаченої статтею 89 цього Закону».

21. Частину четвертю статті 109 доповнити абзацом третім такого змісту:

«Дисциплінарне стягнення, визначене пунктом 4 частини першої цієї статті, може застосовуватися до судді виключно у разі вчинення проступків, визначених пунктами 1, 2, 4 та 5 частини першої статті 106 цього Закону».

22. В абзаці другому частини першої статті 128 слова і цифри «коронавірусної хвороби (COVID-19)» замінити словами «особливо небезпечних інфекційних хвороб».

23. У розділі XII «Прикінцеві та переходні положення»:

пункти 3¹, 17 та 20 викласти в такій редакції:

«3¹. До набрання чинності законом України щодо зміни системи місцевих судів на території України у зв'язку з утворенням (ліквідацією) районів:

1) відповідні місцеві суди продовжують здійснювати свої повноваження у межах територіальної юрисдикції, визначеній до набрання чинності Послановою Верховної Ради України «Про утворення та ліквідацію районів» від 17 липня 2020 року № 807-IX, але не довше ніж один рік з дня припинення чи скасування воєнного стану на території України, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX»;

2) добір та призначення на посаду судді до місцевих окружних судів та господарських окружних судів, утворених указами Президента України від 29 грудня 2017 року № 449/2017, № 450/2017, № 451/2017 та № 453/2017, не здійснюються»;

«17. Повноваження суддів, призначених на посаду строком на п'ять років до набрання чинності цим Законом, припиняються із закінченням строку, на який їх було призначено.

За умови підтвердження відповідності займаній посаді відповідно до пункту 20 цього розділу судді, повноваження яких припинилися у зв'язку із закінченням строку, на який їх було призначено (крім суддів, звільнених з посади), призначаються на посаду судді до суду,

суддя у рішенні про відмову в задоволенні подання про звільнення такого судді.

Якщо Вищою радою правосуддя не визначено таку стадію, оцінювання продовжується із стадії, визначеній Вищою кваліфікаційною комісією суддів України, з урахуванням мотивів рішення Вищої ради правосуддя про відмову в задоволенні подання про звільнення такого судді, включаючи рішення, прийняті Вищою радою правосуддя до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедур суддівської кар’єри».

20. Суддя, зазначений в абзаці першому пункту 20 цього розділу, який після набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедур суддівської кар’єри» за результатами кваліфікаційного оцінювання у межах конкурсу на посаду судді апеляційного суду, вищого спеціалізованого суду або судді Верховного Суду в межах своєї спеціалізації підтверджив здатність здійснювати правосуддя у відповідному суді, вважається таким, що пройшов оцінювання та підтверджив відповідність займаній посаді відповідно до пункту 20 цього розділу»;

пункти 21 і 29¹ викласти в такій редакції:

«21. Вища кваліфікаційна комісія суддів України завершує процедури кваліфікаційного оцінювання, розпочаті до набрання чинності цим Законом, за правилами, які діяли на день початку такого кваліфікаційного оцінювання, та з урахуванням особливостей, передбачених цим пунктом. Судді, які за результатами цих процедур підтвердили свою можливість здійснювати правосуддя у відповідному суді, не проходять процедуру оцінювання для підтвердження відповідності займаній посаді відповідно до пункту 20 цього розділу»;

Процедури первинного кваліфікаційного оцінювання, розпочаті відповідно до Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» та незавершеним станом на день набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедур суддівської кар’єри», завершуються колегіями Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Судді, які в межах таких процедур первинного кваліфікаційного оцінювання не з’явилися для складання іспиту, проходять процедуру оцінювання для підтвердження відповідності займаній посаді відповідно до пункту 20 цього розділу.

Судді, які в межах таких процедур первинного кваліфікаційного оцінювання не підтвердили можливість здійснення правосуддя у відповідному суді, на підставі подання колегії Вищої кваліфікаційної комісії суддів України відстороняються Вищою радою правосуддя від здійснення правосуддя та проходять процедуру оцінювання для підтвердження відповідності займаній посаді відповідно до пункту 20 цього розділу»;

«29¹. Вища кваліфікаційна комісія суддів України, утворена відповідно до цього Закону, завершує конкурсні процедури, розпочаті Вищою кваліфікаційною комісією суддів України до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування» за правилами, які діяли на день початку таких процедур»;

доповнити пунктами 57–61 такого змісту:

«57. Вища кваліфікаційна комісія суддів України завершує конкурс на зайняття вакантних посад суддів апеляційних судів, оголошений рішенням Комісії від 14 вересня 2023 року № 94/зп-23, за правилами, які діють після набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедур суддівської кар’єри».

58. Вища кваліфікаційна комісія суддів України завершує конкурс на зайняття вакантних посад суддів місцевих судів, оголошений рішенням Комісії від 14 вересня 2023 року № 95/зп-23, за правилами, які діють після набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедур суддівської кар’єри».

Особи, призначенні на посаду судді за результатами такого конкурсу, не проходять початкову підготовку у Національній школі суддів України, передбачену статтею 89 цього Закону, та набувають повноважень судді із здійснення правосуддя, за умови зарахування до штату відповідного суду та складення присяги судді.

59. Кандидати, які на день завершення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України конкурсу на зайняття вакантних посад суддів місцевих судів, оголошеною рішенням Комісії від 14 вересня 2023 року № 95/зп-23, перебувають у резерві на зайняття вакантних посад суддів, підлягають виключенню з резерву.

Без нового проходження процедури добору такі особи не можуть бути повторно зараховані до резерву.

60. На членів Вищої ради правосуддя, членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, обраних (призначених) на посаду до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедур суддівської кар’єри», не поширяються обмеження, передбачені частиною четвертою статті 69 цього Закону.

61. Переведення судді на посаду судді до іншого суду того самого або нижчого рівня у разі реорганізації або ліквідації суду, в якому такий суддя обіймає посаду, може здійснюватися без конкурсу виключно після підтвердження таким суддею відповідності займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п’ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)».

II. Прикінцеві та переходні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім положень щодо анонімного тестування з історії української державності, передбачених цим Законом, які вводяться в дію через один рік з дня опублікування цього Закону.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Кодексі адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436):

статью 122 доповнити частиною восьмою такого змісту:

«8. Для звернення до суду у справах щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України під час процедури проведення добору кандидатів на посаду судді, конкурсу на посаду судді чи призначення на посаду судді відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» встановлюється місячний строк»;

статью 151 доповнити частиною сьомою такого змісту:

«7. Не допускається вжиття заходів забезпечення позову, які полягають в (або мають наслідком) припиненні, відкладенні, зупиненні чи іншому втручанні у процедуру проведення добору кандидатів на посаду судді, конкурсу на посаду судді чи призначення на посаду судді відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів»;

2) частину третю статті 45 Закону України «Про запобігання корупції» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 49, ст. 2056 із наступними змінами) доповнити абзацом шостим такого змісту:

«Кандидати, які претендують на зайняття посади судді, у разі включення до резерву на зайняття вакантних посад суддів місцевого суду відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» подают декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік щороку протягом строку перебування у резерві»;

3) абзац шостий пункту 6 розділу II «Прикінцеві та переходні положення» Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., №№ 18–20, ст. 132) виключити;

4) у Законі України «Про Вищу раду правосуддя» (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 7–8, ст. 50 із наступними змінами):

частину першу статті 3 доповнити пунктом 20⁴ такого змісту:

«20⁴) затверджує Єдині показники для оцінки добросесності та професійної етики судді (кандидата на посаду судді) після консультацій з Вищою кваліфікаційною комісією суддів України, Радою суддів України та Громадською радою добросесності»;

у частині першій статті 8:

пункти 5 та 7 викласти в такій редакції:

«5) копії документів, що підтверджують стаж професійної діяльності у сфері права»;

«7) копію диплома про вищу юридичну освіту (з додатками), здобуту в Україні, та/або копії документів про вищу юридичну освіту, здобуту за кордоном, разом із копіями документів, що підтверджують їх визнання в Україні, а також копії документів про науковий ступінь, вчене звання, навчання в аспірантурі чи докторантурі за деною (очною) формою навчання (за наявності)»;

доповнити пунктом 7¹ такого змісту:

«7¹) копію документа, що підтверджує володіння державною мовою відповідно до рівня, визначеного Національною комісією зі стандартів державної мови»;

частину другу статті 21 викласти в такій редакції:

«2. Розмір винагороди члена Вищої ради правосуддя встановлюється у розмірі посадового окладу судді Верховного Суду з коефіцієнтом 1,5.

Розмір винагороди члена Вищої ради правосуддя, який є суддею, дорівнює сумі його суддівської винагороди, якщо така suma перевищує розмір посадового окладу судді Верховного Суду»;

частину четверту статті 34 після слів «ухвалюється відкритим» доповнити словом «поіменним»;

у статті 42:

включити частину четверту такого змісту:

«4. У першочерговому (приоритетному) порядку здійснюються дисциплінарні провадження:

1) розпочати на підставі звернення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;

2) розпочати стосовно судді, стосовно якого Вищою радою правосуддя розглядається питання про переведення його з одного суду до іншого за результатами конкурсу»;

доповнити частиною п’ятою такого змісту:

«5. Вища рада правосуддя може встановити інші критерії першочергового (приоритетного) порядку здійснення дисциплінарних проваджень стосовно суддів у регламенті Вищої ради правосуддя»;

статтю 71 доповнити частиною п’ятою такого змісту:

«5. Вища рада правосуддя ухвалює рішення про відмову в переведенні судді з одного суду до іншого за результатами конкурсу, якщо такий суддя має непогашене дисциплінарне стягнення, був звільнений з посади судді або припинив свої повноваження».

Якщо на день розгляду питання про переведення судді з одного суду до іншого за результатами конкурсу стосовно такого судді здійснюється дисциплінарне провадження, Вища рада правосуддя зупиняє розгляд питання про переведення такого судді до увалення остаточного рішення в межах цього дисциплінарного провадження»;

абзац шостий пункту 13 розділу III «Прикінцеві та переходні положення» викласти в такій редакції:

«За результатами кваліфікаційного оцінювання суддя, призначений на посаду строком на п’ять років до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», повноваження якого припинилися із закінченням строку, на який його було призначено, за поданням Вищої ради правосуддя та умові підтвердження відповідності цієї посаді згідно з підpunktами 2 та 4 пункту 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України може бути призначений на посаду судді до суду, до якого він був призначений або переведений (крім тимчасового переведення шляхом відрядження) на день припинення повноважень»;

5) у Законі України «Про Вищий антикорупційний суд» (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 24, ст. 212):

частину другу статті 2 доповнити словами «та/або до Закону України «Про судоустрій і статус суддів»; у статті 8:

у частині третьій слова «за спеціальною процедурою» виключити;

частину шосту викласти в такій редакції:

«6. У разі однакової позиції за рейтингом серед кандидатів на зайняття вакантної посади судді Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду перевага надається учаснику, який набрав більшу кількість балів із виконаного під час кваліфікаційного іспиту, проведеного в межах процедури кваліфікаційного оцінювання, анонімного тестування та практичного завдання із спеціалізації, а за однакової кількості балів – учаснику, який має більший стаж роботи на посаді судді в судах апеляційної, касаційної інстанцій. У разі якщо кандидати, які беруть участь у конкурсі на зайняття посади судді Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду, мають однаковий стаж роботи на посаді судді в судах апеляційної, касаційної інстанцій або не мають такого стажу, перевага надається учаснику, який має більший стаж роботи на посаді судді, а за наявності у кандидатів однакового стажу на посаді судді – учаснику, який має науковий ступінь, а за наявності

Закон України

Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо криміналізації контрабанди товарів

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести зміни до таких законодавчих актів України:
1) у Кримінальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25–26, ст. 131):
у статті 201:
назву викласти в такій редакції:

«Стаття 201. Контрабанда культурних цінностей та зброй»;

частину другу викласти в такій редакції:

«2. Та сама дія, вчинена за попередньою змовою групою осіб або особою, раніше судимою за контрабанду, або службовою особою з використанням службового становища, —

карається позбавленням волі на строк від п'яти до дванадцяти років з позбавленням права обійтися певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна»;

доповнити приміткою такого змісту:

«Примітка. 1. У статтях 201, 201¹, 201³, 201⁴, 305 цього Кодексу під переміщенням через митний кордон України предметів контрабанди поза митним контролем слід розуміти умисне переміщення предметів контрабанди поза місцем розташування митного органу або поза робочим часом, установленим для нього, і без виконання митних формальностей або переміщення предметів контрабанди з незаконним звільненням від митного контролю.

2. У статтях 201, 201¹, 201³, 201⁴, 305 цього Кодексу під переміщенням через митний кордон України предметів контрабанди з прихованням від митного контролю слід розуміти умисне переміщення предметів контрабанди з використанням спеціально виготовлених схованок (тайників) та інших засобів чи способів, що утруднюють їх виявлення, або шляхом надання одним товарам вигляду інших, або з поданням до митного органу як підстави для переміщення товарів підроблених документів чи документів, одержаних незаконним шляхом, або таких, що містять завідомо неправдиві відомості, що підлягають обов'язковому декларуванню відповідно до законодавства з питань митної справи, та якщо зазначені документи та відомості необхідні для визначення розміру належних до сплати митних платежів та/або для підтвердження дотримання встановлених законодавством заборон та обмежень щодо переміщення товарів через митний кордон України.

3. Для цілей статей 201, 201¹, 201³, 201⁴ цього Кодексу під особою, раніше судимою за контрабанду, слід розуміти особу, що має судимість за вчинення злочину, передбаченого статтями 201, 201¹, 201³, 201⁴, 305 цього Кодексу»;

у статті 201¹:

назву і абзац перший частини першої викласти в такій редакції:

«Стаття 201¹. Контрабанда лісоматеріалів та цінних порід дерев

1. Контрабанда, тобто переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з прихованням від митного контролю лісоматеріалів або пиломатеріалів цінних та рідкісних порід дерев, лісоматеріалів необроблених, а також інших лісоматеріалів, заборонених до вивозу за межі митної території України»;

абзац перший частини другої викласти в такій редакції:

«2. Та сама дія, вчинена за попередньою змовою групою осіб або особою, раніше судимою за контрабанду, або службовою особою з використанням службового становища, або у великому розмірі»;

доповнити статтями 201³ і 201⁴ такого змісту:

«Стаття 201³. Контрабанда товарів

1. Контрабанда, тобто переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з прихованням від митного контролю товарів (крім підакцізних товарів та електричної енергії), вчинена у значному розмірі, —

карається штрафом від десяти тисяч до двадцяти п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

2. Та сама дія, вчинена за попередньою змовою групою осіб або особою, раніше судимою за контрабанду, або службовою особою з використанням службового становища, або у великому розмірі, —

карається штрафом від п'ятдесяти тисяч до сімдесят п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років, з позбавленням права обійтися певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна.

3. Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою, —

караються позбавленням волі на строк від семи до одинадцяти років з позбавленням права обійтися певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна.

Примітка. Дії, передбачені цією статтею, вважаються вчиненими у значному розмірі, якщо загальна вартість предметів контрабанди (крім електричної енергії) у сімсот п'ятдесяти і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, у великому розмірі — якщо загальна вартість предметів контрабанди (крім електричної енергії) в одну тисячу п'ятсот і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян»;

Стаття 201⁴. Контрабанда підакцізних товарів

1. Контрабанда, тобто переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з прихованням від митного контролю підакцізних товарів (крім електричної енергії), вчинена у значному розмірі, —

карається штрафом від двадцяти тисяч до сорока тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням волі на строк від трьох до шести років.

2. Та сама дія, вчинена за попередньою змовою групою осіб або особою, раніше судимою за контрабанду, або службовою особою з використанням службового становища, або у великому розмірі, —

карається штрафом від сімдесят п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням волі на строк від шести до одинадцяти років, з позбавленням права обійтися певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна.

3. Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою, —

караються позбавленням волі на строк від десяти до двадцяти років з позбавленням права обійтися певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна.

Примітка. Дії, передбачені цією статтею, вважаються вчиненими у значному розмірі, якщо загальна вартість предметів контрабанди (крім електричної енергії) у сімсот п'ятдесяти і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, у великому розмірі — якщо загальна вартість предметів контрабанди (крім електричної енергії) в одну тисячу п'ятсот і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян»;

2) у Кримінальному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., №№ 9–13, ст. 88):

у статті 216:

в абзаці першому частини другої цифри «201¹» виключити;

пункт 1 частини третьої після цифр «200» доповнити цифрами «201¹, 201³, 201⁴»;

розділ XI «Перехідні положення» доповнити пунктом 20⁹ такого змісту:

«20⁹. Досудове розслідування злочинів, передбачених статтею 201¹ Кримінального кодексу України, відомості щодо яких внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань до дня набрання чинності Закону України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо криміналізації контрабанди товарів», продовжують здійснювати слідчі органів безпеки».

2. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2024 року, крім абзаців дев'ятнадцятого — двадцять шостого підпункту 1 пункту 1, які набирають чинності з 1 липня 2024 року.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

м. Київ,
9 грудня 2023 року.
№ 3513-IX.

Закон України

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо призначення і виплати одноразової грошової допомоги

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:
1. У Кодексі цивільного захисту України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 34–35, ст. 458):

1) у статті 118:

після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

«3. Особа рядового і начальницького складу служби цивільного захисту має право скласти в письмовій довільній формі особисте розпорядження на виплату одноразової грошової допомоги особі (особам) за її вибором, визначивши розмір частки таких осіб у відсотках (далі — особисте розпорядження).

Справжність підпису на особистому розпорядженні засвідчує керівник органу чи підрозділу цивільного захисту або нотаріус.

Оригінал особистого розпорядження зберігається в особовій справі особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, яка його склала.

Порядок та строки передачі особою рядового і начальницького складу служби цивільного захисту оригіналу особистого розпорядження керівнику органу чи підрозділу цивільного захисту для зберігання в особовій справі визначаються Кабінетом Міністрів України.

Особа рядового і начальницького складу служби цивільного захисту має право у будь-який час скасувати особисте розпорядження або скласти нове.

Кожне нове особисте розпорядження скасовує дійність попереднього особистого розпорядження.

Заборонено розголосувати зміст особистого розпорядження до встановлення факту загибелі (смерті) особи, яка його склала».

У зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Порядок призначення і виплати одноразової грошової допомоги визначається Кабінетом Міністрів України»;

2) статтю 118¹ викласти в такій редакції:

«Стаття 118¹. Особи, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги

1. У випадках, передбачених пунктами 1 і 2 частини другої статті 118 цього Кодексу, право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги мають особи, визначені в цьому Кодексі.

2. За наявності особистого розпорядження право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги мають особи, на користь яких складено особисте розпорядження, у розмірі частки, визначені в такому розпорядженні у відсотках.

Незалежно від змісту особистого розпорядження право на одноразову грошову допомогу мають малолітні, неповнолітні, повнолітні непрацездатні діти, непрацездатна вдова (вдівець) та непрацездатні батьки загиблі (померло) особи у розмірі 50 відсотків частки, яка належала кожному з них у разі призначення і виплати одноразової грошової допомоги за відсутності особистого розпорядження.

3. У разі відсутності особистого розпорядження або за наявності неохопленої особистим розпорядженням частки розміру одноразової грошової допомоги право на призначення та отримання такої одноразової грошової допомоги (її частки) мають особи, визначені у частині четвертій цієї статті, у рівних частках.

4. До членів сім'ї загиблі (померло) особи, зазначені у пунктах 1 і 2 частини другої статті 118 цього Кодексу, належать:

діти, у тому числі усиновлені, зачаті за життя загиблі (померло) особи та народжені після її смерті, а також діти, стосовно яких загиблі (померло) особи за її життя було позбавлено батьківських прав;

один із подружжя, який пережив загиблі (померло) особу;

батьки (усиновлювачі) загиблі (померло) особи, якщо вони не були позбавлені стосовно неї батьківських прав або їхні батьківські права були поновлені на час її загибелі (смерті);

внуки загиблі (померло) особи, якщо на момент її загибелі (смерті) їх батьки загинули (померли);

жінка (чоловік), з якою (з яким) загибла (померла) особа проживали однією сім'єю, але не перебували у шлюбі між собою або в будь-якому іншому шлюбі, за умови що цей факт встановлено рішенням суду, яке набрало законної сили;

утриманці загиблої (померлої) особи, визначені відповідно до Закону України «Про пенсій

Відмова від призначення та отримання одноразової грошової допомоги від імені малолітніх, неповнолітніх дітей загиблої (померлої) особи, а також недієздатних осіб та осіб, цивільна дієздатність яких обмежена, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, не допускається.

Особи, які мають право на одноразову грошову допомогу, можуть відмовитися від її призначення та отримання шляхом подання заяви, справжність підпису на якій засвідчується нотаріально»;

після частини четвертої доповнити новою частиною такого змісту:

«5. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, органи і підрозділи цивільного захисту безоплатно в порядку електронної взаємодії отримують необхідну інформацію від державних органів, які є власниками (розпорядниками, держателями, володільцями, адміністраторами тощо) інформаційних (автоматизованих), інформаційно-комунікаційних, комунікаційних і довідкових систем, реєстрів та банків даних, у тому числі з Єдиного державного демографічного реєстру, Державного реєстру актів цивільного стану громадян, Єдиного реєстру судових рішень, Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, банку даних про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів тощо, про осіб, які мають право на отримання одноразової грошової допомоги.

Порядок отримання інформації з реєстрів та інформаційних баз даних визначається розпорядником персональних даних, що містяться у відповідних реєстрах або базах даних».

У зв'язку з цим частини п'ятої і шостою вважати відповідно частинами шостою і сьомою;

4) статтю 118⁴ доповнити частиною другою такого змісту:

«2. Одноразова грошова допомога не призначається особі, яка умисно позбавила життя чи вчинила замах на особу (осіб), яка (які) має (мають) відповідно до цього Кодексу право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, або притягалася до адміністративної чи кримінальної відповідальності за вчинення правопорушення щодо загиблої (померлої) особи, за рішенням суду, яке набрало законної сили.

У призначенні та виплаті одноразової грошової допомоги може бути відмовлено або її виплата припинена чи призупинена особі, щодо якої рішенням суду, яке набрало законної сили, встановлено факт ухиляння від виконання обов'язку щодо утримання загиблої (померлої) особи за її життя.

За наявності спору між особами, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, або між особами і органами, уповноваженими призначати та здійснювати виплату одноразової грошової допомоги, щодо права на її призначення та отримання та/або її розміру орган, уповноважений здійснювати виплату одноразової грошової допомоги, призупиняє її виплату до вирішення спору в судовому порядку та набрання судовим рішенням законної сили».

2. У Законі України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сім'ї» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 15, ст. 190; 2013 р., № 25, ст. 246; 2017 р., № 21, ст. 246; 2018 р., № 43, ст. 344; 2020 р., № 47, ст. 408; із змінами, внесеними Законом України від 29 липня 2022 року № 2489-IX):

1) статтю 16 доповнити пунктом 4 такого змісту:

«4. Військовослужбовець, військовозобов'язаний або резервіст, який призваний на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, має право скласти в письмовій довільній формі особисте розпорядження на випадок своєї загибелі (смерті) про виплату одноразової грошової допомоги особі (особам) за його вибором, визначивши розмір частки таких осіб у відсотках (далі — особисте розпорядження).

Справжність підпису військовослужбовця Збройних Сил України, військовозобов'язаного, резервіста, який призваний на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, на особистому розпорядженні засвідчує командир військової частини або нотаріус.

Оригінал особистого розпорядження зберігається у відповідних районних (міських) територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки за місцем реєстрації місяця проживання або за місцем призову (прийняття) на військову службу такої особи, якщо таїй призов (прийняття) на військову службу здійснювався (здійснювалося) не за місцем реєстрації місяця проживання військовозобов'язаного або резервіста.

У разі складання особистого розпорядження військовослужбовцем Служби безпеки України, іншого органу або військового формування, крім Збройних Сил України, зазначених у підпункті 1 пункту 1 статті 3 цього Закону, справжність підпису на особистому розпорядженні засвідчує командир/керівник підрозділу органу (служби, військового формування) або нотаріус.

Оригінал особистого розпорядження зберігається в особовій справі військовослужбовця Служби безпеки України, іншого органу або військового формування, зазначених у підпункті 1 пункту 1 статті 3 цього Закону.

Порядок та строки передачі військовослужбовцем оригіналу особистого розпорядження командиру військової частини, командиру/керівнику підрозділу органу (служби, військового формування) для зберігання в особовій справі визначається Кабінетом Міністрів України.

Військовослужбовець, військовозобов'язаний або резервіст, який призваний на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, має право у будь-який час скасувати особисте розпорядження або скласти нове.

Кожне нове особисте розпорядження скасовує дійсність попереднього.

Заборонено розголосувати зміст особистого розпорядження до встановлення факту загибелі (смерті) особи, яка його склали»;

2) статтю 16¹ викласти в такій редакції:

«Стаття 16¹. Особи, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги

1. У випадках, зазначених у підпунктах 1—3 пункту 2 статті 16 цього Закону, право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги мають особи, зазначені у пункті 4 цієї статті.

2. За наявності особистого розпорядження право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги мають особи, на користь яких складено таке особисте розпорядження, у розмірі частки, визначеній в такому розпорядженні у відсотках.

Незалежно від змісту особистого розпорядження право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги мають малолітні, неповнолітні, повнолітні непрацездатні діти, непрацездатна вдова (вдівець) та непрацездатні батьки загиблої (померлої) особи у розмірі 50 відсотків частки, яка належала б кожному з них у разі призначення і виплати одноразової грошової допомоги за відсутності особистого розпорядження.

3. У разі відсутності особистого розпорядження або за наявності неохопленої особистим розпорядженням частки розміру одноразової грошової допомоги право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги (її частки) мають особи, визначені у пункті 4 цієї статті, у рівних частках.

4. До членів сімей загиблих (померлих) осіб, зазначених у підпунктах 1—3 пункту 2 статті 16 цього Закону, належать:

діти, у тому числі усиновлені, зачаті за життя загиблої (померлої) особи та народжені після її смерті, а також діти, стосовно яких загиблу (померлу) особу за її життя було позбавлено батьківських прав;

вдова (вдівець);

батьки (усиновлювачі) загиблої (померлої) особи, якщо вони не були позбавлені стосовно неї батьківських прав або їхні батьківські права були поновлені на час її загибелі (смерті);

внуки загиблої (померлої) особи, якщо на момент її загибелі (смерті) їх батьки загинули (померли);

жінка (чоловік), з якою (з яким) загибла (померла) особа проживали однією сім'єю, але не перебували у шлюбі між собою або в будь-якому іншому шлюбі, за умову що цей факт встановлено рішенням суду, яке набрало законної сили;

утриманці загиблої (померлої) особи, визначені відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»;

3) у статті 16³:

пункт 1 викласти в такій редакції:

«1. Одноразова грошова допомога у випадках, передбачених підпунктами 1—3 пункту 2 статті 16 цього Закону, за відсутності особистого розпорядження призначається і виплачується рівними частками всім особам, які мають право на її призначення та отримання, за їх особистою заявкою або заявкою їх законних представників.

У разі відмови однієї з осіб, зазначених у пункті 4 статті 16¹ цього Закону, від призначення та отримання одноразової грошової допомоги, а також якщо одна із таких осіб у строк, встановлений пунктом 9 цієї статті, не реалізувала своє право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, її частка розподіляється між іншими особами, які мають право на призначення та отримання такої допомоги, у рівних частках.

Особам, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, її виплата здійснюється незалежно від реалізації права на призначення та отримання такої допомоги будь-якою з осіб, зазначених у статті 16¹ цього Закону.

Одноразова грошова допомога у випадках, передбачених підпунктами 1—3 пункту 2 статті 16 цього Закону, за наявності особистого розпорядження виплачується особі (особам), на користь якої (яких) складено особисте розпорядження, у розмірі частки, визначеній в такому розпорядженні. У таких випадках розмір часток обраховується із суми, що залишилася після виплат, визначених за зазначеним другим пунктом 2 статті 16¹ цього Закону.

У разі відмови однієї з осіб, зазначених в особистому розпорядженні, від призначення та отримання одноразової грошової допомоги, а також якщо одна з таких осіб у строк, встановлений пунктом 9 цієї статті, не реалізувала своє право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, її частка розподіляється між іншими особами, які мають право на призначення та отримання такої допомоги, у рівних частках.

Відмова від призначення та отримання одноразової грошової допомоги від імені малолітніх, неповнолітніх дітей загиблої (померлої) особи, а також недієздатних осіб та осіб, цивільна дієздатність яких обмежена, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, не допускається.

Особи, які мають право на одноразову грошову допомогу, можуть відмовитися від її призначення та отримання шляхом подання заяви, справжність підпису на якій засвідчується нотаріально»;

після пункту 6 доповнити новим пунктом такого змісту:

«7. Міністерство оборони України, інші центральні органи виконавчої влади, що здійснюють керівництво військовими формуваннями та правоохоронними органами, а також органами державної влади, військовими формуваннями та правоохоронними органами, в яких передбачено проходження військової служби військовослужбовцями, навчальними (або перевірочними) та спеціальних зборів — військовозобов'язаними, проходження служби у військовому резерві — резервістами, територіальні центри комплектування та соціальної підтримки безоплатно в порядку електронної взаємодії отримують необхідну інформацію від державних органів, які є власниками (розпорядниками, держателями, володільцями, адміністраторами тощо) інформаційних (автоматизованих), інформаційно-комунікаційних

ційних, комунікаційних і довідкових систем, реєстрів та банків даних, у тому числі з Єдиного державного демографічного реєстру, Державного реєстру актів цивільного стану громадян, Єдиного реєстру судових рішень, Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, банку даних про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів тощо, про осіб, які мають право на отримання одноразової грошової допомоги.

Порядок отримання інформації з реєстрів та інформаційних баз даних визначається розпорядником персональних даних, що містяться у відповідних реєстрах або базах даних».

У зв'язку з цим пункти 7—9 вважати відповідно пунктами 8—10;

4) статтю 16⁴ доповнити пунктом 2 такого змісту:

«2. Одноразова грошова допомога не призначається особі, яка умисно позбавила життя чи вчинила замах на особу (осіб), яка (які) має (мають) відповідно до цього Закону право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, або притягалася до адміністративної чи кримінальної відповідальності за вчинення правопорушення щодо загиблої (померлої) особи, за рішенням суду, яке набрало законної сили.

У призначенні та виплаті одноразової грошової допомоги може бути відмовлено або її виплата припинена чи призупинена особі, щодо якої рішенням суду, яке набрало законної сили, встановлено факт ухиляння від виконання обов'язку щодо утримання загиблої (померлої) особи за її життя.

За наявності спору між особами, які мають право на призначення і виплату одноразової грош

внуки загиблої (померлої) особи, якщо на момент її загибелі (смерті) їх батьки загинули (померли);

жінка (чоловік), з якою (з яким) загибла (померла) особа проживали однією сім'єю, але не перебували у шлюбі між собою або в будь-якому іншому шлюбі, за умови що цей факт встановлено рішенням суду, яке набрало законної сили;

утриманці загиблої (померлої) особи, визначені відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб».

5. У випадках, передбачених пунктами 3–6 частини першої статті 97 цього Закону, право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги мають відповідні поліцейські»;

«Стаття 100. Призначення і виплата одноразової грошової допомоги

1. Одноразова грошова допомога у випадках, передбачених пунктами 1 і 2 частини першої статті 97 цього Закону, за відсутності особистого розпорядження призначається і виплачується рівними частками всім особам, які мають право на її призначення та отримання, за їх особистою заявою або заявою їх законних представників.

У разі відмови однієї з осіб, зазначених у частині четвертій статті 98 цього Закону, від отримання одноразової грошової допомоги, а також якщо одна із таких осіб у строк, встановлений частиною восьмою цієї статті, не реалізувала своє право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, її частка розподіляється між іншими особами, які мають право на призначення та отримання такої допомоги, у рівних частках.

Одноразова грошова допомога у випадках, передбачених пунктами 1 і 2 частини першої статті 97 цього Закону, за наявності особистого розпорядження виплачується особі (особам), на користь якої (яких) складено особисте розпорядження, у розмірі частки, визначеній в такому розпорядженні. У таких випадках розмір часток обраховується із суми, що залишилася після виплат, визначених абзацом другим частини другої статті 98 цього Закону.

У разі відмови однієї з осіб, зазначених в особистому розпорядженні, від отримання одноразової грошової допомоги, а також якщо одна із таких осіб у строк, встановлений частиною восьмою цієї статті, не реалізувала своє право на призначення та отримання такої допомоги, її частка розподіляється між іншими особами, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, у рівних частках.

Відмова від призначення та отримання одноразової грошової допомоги від імені малолітніх, неповнолітніх дітей загиблої (померлої) особи, а також недієздатних осіб та осіб, цивільна дієздатність яких обмежена, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, не допускається.

Особи, які мають право на одноразову грошову допомогу, можуть відмовитися від її призначення та отримання шляхом подання заяви, справжність підпису на якій засвідчується нотаріально.

2. Визначення інвалідності та ступеня втрати працездатності без визначення інвалідності поліцейським здійснюється в індивідуальному порядку державними закладами охорони здоров'я відповідно до законодавства.

3. У разі встановлення факту настання смерті поліцейського, а також особи, звільненої зі служби в поліції, внаслідок обставин, зазначених у пунктах 3–6 частини першої статті 97 цього Закону, якщо смерть настала протягом шести місяців після отримання інвалідності чи травми, внаслідок отримання яких поліцейський раніше отримував одноразову грошову допомогу згідно із зазначеними пунктами, виплата одноразової грошової допомоги особам, які мають право на її призначення та отримання, зазначеним у цьому Законі, здійснюється з вирахуванням суми допомоги, отриманої померлим.

4. У разі визначення інвалідності або часткової втрати працездатності без визначення інвалідності поліцейському, особі, звільненій зі служби в органах поліції, який (яка) на день отримання інвалідності, визначення відсотка часткової втрати працездатності без визначення інвалідності або на день його (її) звільнення з органів поліції займає (займала) посаду в державному органі, установі, організації або у вищому навчальному закладі, які виконують роботу в інтересах держави та її безпеки, із залишнем іого на службі в поліції, виплата одноразової грошової допомоги здійснюється за рахунок коштів тих органів державної влади, до яких вони були відряджені.

Виплата одноразової грошової допомоги особам, які мають право на її призначення та отримання в разі загибелі (смерті) працівника поліції, якого поліцейський на день загибелі (смерті) займав посаду в державному органі, установі, організації або у вищому навчальному закладі, які виконують роботи в інтересах держави та її безпеки, із залишнем іого на службі в поліції, здійснюється в порядку, визначеному цією статтею.

5. Одноразова грошова допомога у випадках, зазначених у частині третьій цієї статті, призначається і виплачується за останнім місцем проходження служби поліцейським.

6. Міністерство внутрішніх справ України, органи Національної поліції безоплатно в порядку електронної взаємодії отримують необхідну інформацію від державних органів, які є власниками (розпорядниками, держателями, володільцями, адміністраторами тощо) інформаційних (автоматизованих), інформаційно-комунікаційних, комунікаційних і довідкових систем, реєстрів та банків даних, у тому числі з Единого державного демографічного реєстру, Державного реєстру актів цивільного стану громадян, Единого державного реєстру судових рішень, Единого реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, банку даних про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів тощо, про осіб, які мають право на отримання одноразової грошової допомоги.

Порядок отримання інформації з реєстрів та інформаційних баз даних визначається розпорядником персональних даних, що містяться у відповідних реєстрах або базах даних.

7. Якщо особа одночасно має право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги з підстав, визначених цим Законом, та одноразової грошової допомоги або компенсаційної виплати, визначених з різних підстав іншими законами та нормативно-правовими актами, виплата грошових сум здійснюється за однією з підстав за вибором такої особи.

8. Особи, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, визначені цим Законом, можуть реалізувати його протягом трьох років з дня виникнення в них такого права»;

3) статтю 101 доповнити частиною другою такого змісту:

«2. Одноразова грошова допомога не призначається особі, яка умисно позбавила життя чи вчинила замах на особу (осіб), яка (які) має (мають) відповідно до цього Закону право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, або притягала до адміністративної чи кримінальної відповідальності за вчинення правопорушення стосовно загиблої (померлої) особи, за рішенням суду, яке набрало законної сили.

У призначенні та виплаті одноразової грошової допомоги може бути відмовлено або її виплата припинена чи призупинена особі, що якої рішенням суду, яке набрало законної сили, встановлено факт ухиляння від виконання обов'язку щодо утримання загиблої (померлої) особи за її життя.

За наявності спору між особами, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, або між особами і органами, уповноваженими призначати та здійснювати виплату одноразової грошової допомоги, що прописано в цій статті, не реалізувала своє право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, або притягала до адміністративної чи кримінальної відповідальності за вчинення правопорушення стосовно загиблої (померлої) особи, за рішенням суду, яке набрало законної сили».

4. У Законі України «Про одноразову грошову допомогу за шкоду життю та здоров'ю, завдану працівникам об'єктів критичної інфраструктури, державним службовцям, посадовим особам місцевого самоврядування внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України» від 20 березня 2023 року № 2980-IX:

1) у статті 1:

частину третю викласти в такій редакції:

«3. До членів сімей загиблих (померлих) осіб, зазначених у частині першій цієї статті, належать:

діти, у тому числі усиновлені, зачаті за життя загиблої (померлої) особи та народжені після її смерті, а також діти, стосовно яких загиблу (померлу) особу за її життя було позбавлено батьківських прав;

один із подружжя, який пережив загиблу (померлу) особу;

батьки (усиновлювачі) загиблої (померлої) особи, якщо вони не були позбавлені стосовно неї батьківських прав або їхні батьківські права були поновлені на час її загибелі (смерті);

внуки загиблої (померлої) особи, якщо на момент її загибелі (смерті) їх батьки загинули (померли);

жінка (чоловік), з якою (з яким) загибла (померла) особа проживали однією сім'єю, але не перебували у шлюбі між собою або в будь-якому іншому шлюбі, за умови що цей факт встановлено рішенням суду, яке набрало законної сили;

утриманці загиблої (померлої) особи, визначені відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»;

доповнити частиною четвертою такого змісту:

«4. Особа, зазначена у частині першій цієї статті, має право скласти в письмовій довільній формі особисте розпорядження на випадок своєї загибелі (смерті) про виплату одноразової грошової допомоги особі (особам) за її вибором, визначивши розмір частки таких осіб у відсотках (далі — особисте розпорядження).

Незалежно від змісту особистого розпорядження право на одноразову грошову допомогу мають малолітні, неповнолітні, повнолітні непрацездатні діти, непрацездатна вдова (вдівець) та непрацездатні батьки загиблої (померлої) особи у розмірі 50 відсотків частки, яка належала б кожному з них у разі призначення та виплати одноразової грошової допомоги за відсутності особистого розпорядження.

Справжність підпису на особистому розпорядженні засвідчує командир/керівник підрозділу/керівник органу, в якому така особа служить/працює, або нотаріус.

Оригінал особистого розпорядження зберігається в особовій справі особи, зазначененої у частині першій цієї статті.

Порядок та строки передачі особою, зазначеною в частині першій цієї статті, оригіналу особистого розпорядження командиру/керівнику підрозділу/керівнику органу, в якому така особа служить/працює, для зберігання в особовій справі визначається Кабінетом Міністрів України.

Особа, зазначена у частині першій цієї статті, має право у будь-який час скасувати особисте розпорядження або скласти нове.

Кожне нове особисте розпорядження скасовує дійсність попереднього.

Заборонено розголосувати зміст особистого розпорядження до встановлення факту загибелі (смерті) особи, яка його склала»;

2) частини першій і другої статті 3 викласти в такій редакції:

«1. Одноразова грошова допомога за шкоду життю та здоров'ю призначається і виплачується за рішенням органу, визначеного Кабінетом Міністрів України.

Визначений Кабінетом Міністрів України орган безоплатно в порядку електронної взаємодії отримує необхідну інформацію від державних органів, які є власниками (розпорядниками, держателями, володільцями, адміністраторами тощо) інформаційних (автоматизованих), інформаційно-комунікаційних, комунікаційних і довідкових систем, реєстрів та банків даних, у тому числі з Единого державного демографічного реєстру, Державного реєстру актів цивільного стану громадян, Единого державного реєстру судових рішень, Единого реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, банку даних про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів тощо, про осіб, які мають право на отримання одноразової грошової допомоги.

них), інформаційно-комунікаційних, комунікаційних і довідкових систем, реєстрів та банків даних, у тому числі з Єдиного державного демографічного реєстру, Державного реєстру актів цивільного стану громадян, Единого державного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, банку даних про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів тощо, про осіб, які мають право на отримання одноразової грошової допомоги.

Порядок отримання інформації з реєстрів та інформаційних баз даних визначається розпорядником персональних даних, що містяться у відповідних реєстрах або базах даних.

2. Одноразова грошова допомога за шкоду життю та здоров'ю особам, зазначеним у частині третьій статті 1 цього Закону, за відсутності особистого розпорядження призначається і виплачується рівними частками всім особам, які мають право на її призначення і виплату, за їх особистою заявою або заявою їх законних представників.

У разі відмови однієї із зазначених осіб від призначення і виплати одноразової грошової допомоги за шкоду життю та здоров'ю, а також якщо одна із таких осіб у строк, встановлений частиною п'ятою цієї статті, не реалізувала своє право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги за шкоду життю та здоров'ю, за їх особистою заявою або заявою їх законних представників.

Одноразова грошова допомога за шкоду життю та здоров'

Закон України

Про внесення змін до статті 1 Закону України «Про загальну чисельність Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України»

Верховна Рада України постановляє:

1. У статті 1 Закону України «Про загальну чисельність Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України» (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 10, ст. 98) слова і цифри «у тому числі 6095 військовослужбовців» виключити.

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

м. Київ, 8 листопада 2023 року.

№ 3451-IX.

Постанова Верховної Ради України

Про присудження щорічної Премії Верховної Ради України педагогічним працівникам закладів дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та позашкільної освіти

Верховна Рада України постановляє:

1. Відповідно до Постанови Верховної Ради України «Про встановлення щорічної Премії Верховної Ради України педагогічним працівникам закладів дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та позашкільної освіти» від 14 вересня 2006 року № 131-V за особливі успіхи у здійсненні навчання і виховання учнів, вихованців, слухачів присудити Премію Верховної Ради України:

1) Алексеєвець Вікторії Саввичні — заступнику директора з навчально-виховної роботи державного закладу професійної (професійно-технічної) освіти «Кропивницький професійний ліцей сфери послуг і тургівлі» Кіровоградської області;

2) Бакум Наталії Миколаївні — директору Лизогубовослобідського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I—III ступенів — дитячий садок» Згурівської селищної ради Броварського району Київської області;

3) Бігун Наталії Вікторівні — директору Решетилівського художнього професійного ліцею Полтавської обласної ради;

4) Бойко Ірині Львівні — директору гімназії № 179 міста Києва;

5) Бунегіну Максиму Євгеновичу — директору Вищого професійного училища № 94 міста Лисичанська Луганської області;

6) Власику Олександру Володимировичу — директору Комунального закладу «Свалявський професійний будівельний ліцей» Закарпатської обласної ради;

7) Волканову Ігорю Анатолійовичу — керівнику ракетомодельного гуртка комунального закладу позашкільної освіти «Дніпропетровський обласний центр науково-технічної творчості та інформаційних технологій учнівської молоді» Дніпропетровської обласної ради»;

8) Волчковій Світлані Іванівні — директору комунального закладу «Люботинський мистецький ліцей «Дивосвіт» Харківської обласної ради;

9) Гаєвому Ігорю Олеговичу — директору Державного навчального закладу «Бахмутський центр професійно-технічної освіти» Донецької області;

10) Гуменюку Ігорю Всесловодовичу — викладачу професійно-технічної підготовки Відокремленого

структурного підрозділу «Тернопільський фаховий коледж Тернопільського національного університету імені Івана Пулюя» Тернопільської області;

11) Довгалю Людмилі Володимирівні — учителю біології Черкаської спеціалізованої школи I—III ступенів № 3 Черкаської міської ради Черкаської області;

12) Дудік Тетяні Миколаївні — директору закладу позашкільної освіти «Центр позашкільної роботи» Жмеринської міської територіальної громади Вінницької області;

13) Іванів Вірі Федорівні — директору Брошнівського професійного лісопромислового ліцею смт Брошнів Рожнятівського району Івано-Франківської області;

14) Кізімі Сергію Сергійовичу — директору Чернівецького ліцею № 14 Чернівецької міської ради;

15) Козленку Олегу Володимировичу — керівнику секції «Технологічні процеси та перспективні технології» відділення технічних наук Комунального позашкільного навчального закладу «Київська Мала академія наук учнівської молоді» міста Києва;

16) Кошолапу Станіславу Васильовичу — директору Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у Черкаській області;

17) Кулаю Валерію Слав'яновичу — учителю інформатики Горохівського ліцею № 1 імені І. Я. Франка Горохівської міської ради Луцького району Волинської області;

18) Кушнеровій Світлані Вікторівні — учителю історії комунального закладу «Центральноукраїнський науковий ліцей-інтернат Кіровоградської обласної ради»;

19) Лопухович Ларисі Петрівні — директору Затурцівської спеціальної школи «Центр освіти» Волинської обласної ради;

20) Макаревичу Миколі Васильовичу — директору Глибоцького професійного ліцею смт Глибоця Чернівецького району Чернівецької області;

21) Максимів Лесі Михайлівні — директору державного навчального закладу «Львівське вище професійне училище побутового обслуговування» Львівської області;

22) Максимчуку Вячеславу Володимировичу — директору Головинського вищого професійного училища нерудних технологій смт Головине Житомирського району Житомирської області;

23) Маланюк Валентині Степанівні — директору Липецького закладу загальної середньої освіти I—III ступенів Подільської міської ради Подільського району Одеської області;

24) Мізіній Світлані Петрівні — заступнику директора з навчально-виховної роботи Броварського ліцею № 4 ім. С. І. Олійника Броварської міської ради Броварського району Київської області;

25) Помарану Павлу Івановичу — директору державного професійно-технічного навчального закладу «Роменське вище професійне училище» Сумської області;

26) Поп Адріані Нуцівні — директору Солотвинського ліцею-інтернату з румунською мовою навчання імені М. Емінеску Солотвинської селищної ради Тячівського району Закарпатської області;

27) Рожко Ганні Володимирівні — заступнику директора з навчально-виховної роботи Державного навчального закладу «Миколаївське вище професійне училище технологій та дизайну» Миколаївської обласної ради;

28) Руденко Ларисі Володимирівні — учителю математики Ворожбянського ліцею (опорного закладу) Ворожбянської міської ради Сумської області;

29) Рущинській Аллі Дмитрівні — заступнику директора, учителю української мови та літератури Краматорської загальноосвітньої школи I—III ступенів № 10 з профільним навчанням Краматорської міської ради Донецької області;

30) Савці Любові Іванівні — директору Бориславської державної гімназії Бориславської міської ради Львівської області;

31) Сідельниковій Тетяні Василівні — директору Луганського обласного центру дитячо-юнацького туризму та краєзнавства;

32) Слабій Людмилі Іванівні — учителю української мови та літератури Коломийського ліцею № 2 Коломийської міської ради Івано-Франківської області;

33) Сосніній Ользі Йосипівні — учителю початкових класів ліцею № 28 міста Житомира імені гетьмана Івана Виговського Житомирської області;

34) Стеценку Андрію Олексійовичу — директору Державного професійно-технічного навчального закладу «Козятинське міжрегіональне вище професійне училище залізничного транспорту» Вінницької області;

35) Стрезевій Олені Валентинівні — директору Початкової школи імені Сільвії Олександровни Морозової міста Білгород-Дністровського Одеської області;

36) Суботі Лілії Миколаївні — директору Семенівського закладу дошкільної освіти (ясел-садка) комбінованого типу № 6 «Сонечко» Семенівської міської ради Чернігівської області;

37) Тарасовичу Павлу Михайловичу — керівнику гуртка обласного комунального позашкільного навчального закладу «Рівненська Мала академія наук учнівської молоді» Рівненської обласної ради;

38) Фоміній Галині Ярославівні — учителю української мови та літератури, зарубіжної літератури Єланецького ліцею № 1 Єланецької селищної ради Вознесенського району Миколаївської області;

39) Царьовій Євеліні Сергіївні — директору Державного навчального закладу «Хмельницький центр професійно-технічної освіти сфери послуг» Хмельницької області;

40) Шаломаєву Ігорю Олеговичу — заступнику директора з навчально-виховної роботи комунального позашкільного навчального закладу «Дитячо-юнацький центр «Штурм» Дніпровської міської ради Дніпропетровської області;

41) Яловій Ользі Василівні — директору комунального закладу «Харківська спеціальна школа № 8» Харківської обласної ради;

42) Ярошевич Аллі Євгенівні — директору Навчально-реабілітаційного центру міста Рівне Рівненської області;

43) Яроцькій Анні Вікторівні — учителю початкових класів Волочиської загальноосвітньої школи I—III ступенів № 5 Волочиської міської ради Хмельницької області;

44) Ярошенко Лідії Михайлівні — директору комунального закладу «Чернігівський ліцей» Чернігівської обласної ради.

2. Управлінню справами Апарату Верховної Ради України забезпечити виготовлення дипломів лауреатів щорічної Премії Верховної Ради України педагогічним працівникам закладів дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та позашкільної освіти та виплату її грошової частини.

Голова Верховної Ради України Р. СТЕФАНЧУК.
м. Київ, 20 грудня 2023 року.
№ 3525-IX.

Постанова Верховної Ради України Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2024—2025 роках

Із метою консолідації та формування історичної свідомості Українського народу, збереження національної пам'яті та належного відзначення і вшанування пам'ятних дат і ювілеїв Верховна Рада України постановляє:

1. На державному рівні у 2024—2025 роках провести урочисте відзначення пам'ятних дат і ювілеїв та/або меморіальні заходи згідно з додатками (додатки дивитись на сайті www.golos.com.ua).

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:
на державному рівні у 2024—2025 роках забезпечити проведення урочистого відзначення пам'ятних дат і ювілеїв та/або меморіальних заходів згідно з додатками;

у місячний строк із дня прийняття цієї Постанови утворити організаційний комітет із відзначення у 2024—2025 роках пам'ятних дат і ювілеїв, розробити та затвердити плани заходів з відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2024—2025 роках, вирішити питання щодо їх фінансового та матеріально-технічного забезпечення.

3. Рекомендувати Міністерству освіти і науки України:
забезпечити проведення у закладах загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти уроків, виховних годин, круглих столів, науково-практичних конференцій, інших тематичних заходів, приурочених до пам'ятних дат і ювілеїв 2024—2025 років;

включити теми, присвячені пам'ятним датам і ювілеям 2024—2025 років, до переліку тем конкурсів Малої академії наук України, рефератів, курсових та дипломних робіт у закладах вищої освіти.

4. Рекомендувати Міністерству культури та інформаційної політики України забезпечити організацію у закладах культури тематичних виставок, експозицій та інших заходів, присвячених пам'ятним датам і ювілеям 2024—2025 років.

5. Рекомендувати Державному комітету телебачення і радіомовлення України організувати створення тематичних теле- і радіопередач, присвячених пам'ятним датам і ювілеям 2024—2025 років, та сприяти висвітленню державними засобами масової інформації заходів, що проводитимуться у зв'язку з їх відзначенням.

6. Рекомендувати органам місцевого самоврядування розробити та затвердити з урахуванням пропозицій Українського інституту національної пам'яті переліки пам'ятних дат і ювілеїв 2024—2025 років, що відзначатимуться на місцевому рівні.

7. Запропонувати:
Національному банку України виготовити і ввести в обіг ювілейні монети, присвячені пам'ятним датам і ювілеям 2024—2025 років;

У Гані розпочало роботу наше посольство

Україна започаткувала діяльність українського посольства в Аккрі, столиці Гани (на знімку). Відкриття нової дипломатичної установи відбулося на виконання доручення Президента України щодо розширення дипломатичної присутності в Африці. Про це повідомив міністр закордонних справ Дмитро Кулеба.

«Минулоріч Президент Володимир Зеленський поставив українській дипломатичній службі завдання відкрити нові посольства в Африці. Я радий повідомити, що перше з них уже розпочало роботу в Гані. Далі будемо відкривати наступні. Це частина нашої стратегії розвитку відносин з країнами Африки, українсько-африканського ренесансу, та протидії російському впливу у світі. Розширення дипломатичної присутності також відкриє нові можливості для української держави, бізнесу та громадян», — зазначив міністр.

До призначення посла українське посольство в Гані

функціонуватиме на рівні тимчасового повіреного. Установа здійснюватиме весь спектр функцій: розвиватиме політичні контакти, зміцнюватиме економічні зв'язки, надаватиме консульські послуги для українців та ганійців.

За словами Дмитра Кулеби, наступними країнами, в яких піднімуть український прапор над новими українськими посольствами, стануть Руанда, Мозамбік, Ботсвана. Загалом Україна планує відкрити десять нових посольств в Африці, інформує пресслужба МЗС.

Фото з сайту mfa.gov.ua

Латвія допомогла генераторами

Узимку надзвичайно важливо мати електропостачання. Тож допомага від латвійського народу дуже доречна — Чернігівщина отримала 32 генератори.

Як поінформував начальник обласної військової адміністрації В'ячеслав Чаус, вони всі будуть передані в громади області виключно для закладів освіти, щоб забезпечити безперебійне навчання.

Також начальник обласного управління освіти і науки Юрій Музика повідомив, що латвійські партнери пообіцяли надати освітній сфері області ще й комп'ютерну техніку.

Нешодавно від латвійських побратимів Чернігівщина отримала 10 автобусів з гуманітарною допомогою в них. Латвійська влада оголосила про намір виділити 15 мільйонів євро для Чернігівщини на наступні три роки.

Василь ЧЕПУРНИЙ.

Чернігівська область.

Фото прес-служби ОВА.

«Шенген» для Румунії та Болгарії нарізають, як святковий торт, невеликими порціями

Румунська газета *Adeverul* повідомила, що Румунія та Болгарія приєднаються до Шенгенської зони по вітрям і морем 31 березня 2024 року. А сухопутну корілю відкриють для них, їмовірно, тільки в 2025-му. І не виключено, що терміни повного, а не часткового приєднання для кожної країни будуть різними.

Adeverul, посилаючись на свої інформаційні джерела в уряді, зазначає, що проект угоди після переговорів обох сторін із Австрією вже укладено. І найближчим часом має відбутися голосування у Комітеті постійних представників при Євросоюзі, до якого входять керівники дипломатичних місій країн ЄС у Брюсселі.

При цьому прем'єр-міністр Болгарії Ніколай Денков після останнього

засідання Європейської ради попередив, що Софія наполягатиме на тому, щоб члени цього комітету мали перед собою план з чіткими термінами приєднання двох країн до Шенгенської зони.

За його словами, спочатку варто розглянути можливість охоплення «Шенгеном» для Софії і Бухаресту лише повітрям, оскільки проблем з нелегальною міграцією при польотах немає.

«Повітряний Шенген» для них може настати швидко. А на нинішньому етапі розмови про повноправне членство — це чиста спекуляція», — зазначив пан Карнер.

При цьому він наголо-

шив, що треба посилювати прикордонний контроль на сухопутних маршрутах між Болгарією і Румунією та вимагати від них, щоб обидві країни також приймали осіб, які шукають притулку, за котрих вони нестимуть повну відповідальність, як країни на зовнішніх кордонах ЄС.

Депутат Європарламенту від Румунії Віктор Негреску пояснив виданню *Adeverul*, що документ, який має бути схвалений Комітетом постійних представників при Євросоюзі, також враховуватиме ступінь індивідуальної ефективностіожної сторони в цьому процесі, тобто Ру-

мунія та Болгарія не тільки приєднаються до Шенгенської зони по повітря та морю, а й увійдуть у всі механізми Шенгену — обмін даними, інформацією, уповноваженим персоналом тощо. А повноважний вступ до «сухопутного Шенгену» в подальшому залежатиме від зусиль кожної країни.

Що ж стосується Румунії, то її кордони вже сьогодні дуже безпечні, як і випадку Болгарії. Але остання має кордон з Туреччиною, а це, їмовірно, потребуватиме додаткового аналізу його безпеки.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

росія змусила Абхазію віддати унікальний комплекс «Піцуунда»

Днями «парламент» самопроголошеної республіки Абхазія ратифікував угоду про передачу росії на 49 років комплексу державних дач «Піцуунда» колишнього срср.

Представники опозиції та громадських організацій, пірсічні жителі Сухумі, які категорично роками виступали проти цього рішення, зібралися під стінами «парламенту» та оголосили безстрокову акцію протесту.

Всього 26 голосів знадобилося, щоб 180 гектарів заповідника на березі Чорного моря відійшло російській владі.

У першому варіанті документів росії відходила ледь не половина курорту. Акції протесту і масове незадоволення населення змусили Москву відступити,

але кремль так і не відмовився від ласого шматка чорноморського курорту, де так любили відпочивати генсеки цк кпрс.

Угода передбачає передачу майнового комплексу на безплатній основі, а також оренду земель і прилеглої ділянки акваторії моря.

Суперечка між Грузією та росією з приводу дачного комплексу тривала десятиліттями. Після окупації Абхазії кремль викрутів руки «владі» самопроголошеної республіки, пригрозивши, що зменшить економічну допомогу. І під тиском було ухвалено непопулярне рішення, яке викликало шалений спротив жителів республіки.

У Тбілісі передачу земель росії назвали протизаконною дією. З точки зору міжнарод-

ного права будь-яка угода, оформлена під час окупації, не має юридичної сили.

Одразу після ухвалення цього рішення президент Грузії Саломе Зурабішвілі засудила «захоплення грузинських земель та політику повзучої анексії» і закликала міжнародну спільноту відреагувати на кроки росії.

Конфліктолог Паата Закареїшвілі вважає, що рішення про передачу комплексу дач та земель дратує абхазців, які переконані, що росії потрібна Абхазія для розміщення своїх баз на противагу НАТО та посилення свого впливу в Чорному морі. Вони також схильні до думки, що росія бере набагато більше, ніж дає Абхазії.

«Гадаю, що в Москві відчувають, що під час російської-ук-

раїнської війни росія поступово втрачає свою позицію, і про всякий випадок хочуть, поки можуть, гарантовано отримати найкращий шматок Абхазії з унікальним кліматом. Реально ця територія, так само, як і решта Абхазії, і так у розпорядження росії. Тож немає жодної необхідності в терміновому вирішенні цього питання», — пояснював ситуацію ще до прийняття цього рішення Паата Закареїшвілі.

Він вважає головним нині

те, що відчуження від рф

в абхазькому суспільстві поглиблюється, і цей процес три- ватиме.

Грузинська влада має побачити, що в Абхазії немає

проросійських настроїв скрізь

і всюди. Там є опір.

Богдан КУШНІР.

ПЛАНЕТА

У новому пакеті від США — ракети, протитанкові системи та артилерійські боєприпаси

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОРІ

Ентоні Блінкен підкреслив, що допомога у військовій сфері є критично важливою для ЗСУ, тому Сполучені Штати та майже 50 інших країн продовжують надавати її Україні.

У цьому контексті Ентоні Блінкен наголосив, що важливо, аби Конгрес США діяв швидко. За його словами, допомога Україні в захисті суверенітету й забезпечені майбутнього відповідає інтересам національної безпеки Сполучених Штатів.

Нагадаємо: обидві партії в Конгресі США проводять переговори з питань міграційної реформи, які мають продовжитися після різдвяних канікул. Республіканці вимагають від демократів, а також від адміністрації президента США Джо Байдена кардинальних поступок у питанні прикордонної політики США в обмін на розблокування допомоги Україні.

Хакери намагалися дістатися до даних парламенту Албанії

Албанські ЗМІ повідомили, що у віторок парламент країни називав кібератаки. Невідомі хакери намагалися отримати доступ до його даних та знищити їх, але зловмисникам вдалося лише тимчасово зупинити роботу вищого законодавчого органу країни.

Відповідні служби парламенту заявили, що хакери не дісталися до важливої інформації. І зараз албанські експерти у галузі інформаційних технологій з'ясовують, які негативні наслідки могла мати ця атака.

ЗМІ інформують, що кібератака також зазнали оператор мобільного зв'язку та авіакомпанія.

У службі безпеки не відкидають версію, що атака може бути помстоєм Ірану за те, що Албанія свого часу надала притулок членам іранської опозиційної групи «Народні моджахеди Ірану», яких переслідували на батьківщині. Але це припущення потребує ретельної перевірки і підтвердження.

Ярослав СЕРГІЕНКО.

The New York Times проти ШІ

The New York Times подала до суду на компанію OpenAI, яка розробила чат-бот ChatGPT, і звинуватила її в порушенні авторських прав.

Газета звинувачує OpenAI та Microsoft у тому, що вони використали мільйони статей видання для навчання своїх чат-ботів. Вона просить суд заборонити використовувати їх статті для навчання чат-ботів, а також зобов'язати OpenAI та Microsoft видатити з баз нейромереж уже завантажені матеріали NYT. У скарзі NYT зазначає, що незаконне використання Microsoft та OpenAI результатів роботи журналістів ставить під загрозу здатність видання надавати цю послугу.

Раніше з подібними позовами до суду звернулися кілька письменників, журналістів, сценаристів, блогерів, вимагаючи обмежити безплатний збір контенту в Інтернеті для навчання ШІ. Компанію звинувачують у тому, що вона створює конкурентоспроможні чат-боти, використовуючи чужі матеріали без належної грошової компенсації.

Референдум про вступ Молдови до ЄС відбудеться без Придністров'я, заявила президентка країни Мая Санду

СУСПІЛЬСТВО

Під час сесії депутати Кам'янець-Подільської міськради прийняли рішення про виділення 7,8 мільйона гривень на закупівлю житла для трьох учасників бойових дій. Гроші призначені для внутрішньо переміщених осіб, які перебувають у пільговій черзі з 2019 року. Крім того, в громаді продовжено програму допомоги одній з військових частин, передає з Хмельниччини наш власкор Ірина Козак

Вірші Василя Симоненка лунають і в найкращих залах, і в окопах, і в шпиталях

Його 90-й день народження 8 січня 2025 року відзначатимуть на державному рівні. Хоча сам іменинник назавжди залишиться 28-річним. За життя Василь Симоненко побачив тільки одну свою збірку — «Тиша і грім», а сьогодні його вірші лунають і в найбільших концертних залах, і в окопах, і в шпиталях.

Нещодавно у Черкасах відбулася презентація збірки «Молитва» знакових творів українського поета-шістдесятника, його щоденників та рукописів, що публікується вперше.

— Збірка називається «Молитва», і тут є цікавий нюанс, — розповідає упорядник книжки, літературорознавець Василь Пахаренко, який досліджує його творчість ще зі студентських років. — Симоненко взагалі був атеїстом. Дитина свого часу: школа, університет, комсомол... Але в його рукописах я знайшов написані в останній рік життя кілька віршів-розмозів з Ісусом Христом. Вони ніде не друкувалися і навіть не згадувалися, і це тільки частина віршів — дві-три строфі, він їх не продовжив. Я подаю ці рядки в передмові до видання і в рукописній частині. Симоненко духовно зростав, змінювався, відчував, що цей світ не такий приземлений, як колись здавалося.

Корпорація «Еталон» у 2024 році планує зберегти випуск автобусів на рівні 2023-го

Традиційну передноворічну прес-конференцію провів в агентстві «Інтерфакс-Україна» один із найбільших виробників автотранспортних засобів у країні корпорація «Еталон».

Було підбито підсумки року, що минає, оприлюднено перспективи на майбутнє. Загалом ринок автобусів у 2023 році порівняно з по-переднім збільшився на 62 відсотки — до 940 проданих машин. Майже кожний третій автобус — від «Еталону», частка корпорації на ринку становила приблизно 32 відсотки.

Епіграфом до книжки упорядник обрав Симоненкові рядки:

**Україно! Ти моя
молитва,
Ти моя розлука
вікова...
Гримотить над світом
люта битва
За твоє життя,
твої права.**

У часи повномасштабної російсько-української війни вони лунають ще більш потужно та пророчно! Взагалі один із наскрізних мотивів у творчості поета — це майбутня війна, до того ж Симоненко пише про передчуття антиколоніальної, визвольної війни, війни проти імперії, проти «голодного шовінізму», на що звертає увагу в своїй передмові Василь Пахаренко. На доказ наводить рядки з вірша «Курдському братові»:

**Веди із ними кулями
розмову:
Вони прийшли
не тільки за добром,
Прийшли забрати
ім'я твоє, мову,
Пустити твого сина
байстрюком.**

Під час війни важливо підтримувати культурні проекти, які спонукають переосмислити минуле й ще раз утвердитися у своїй українській ідентичності, наголовує директорка Благодійного фонду «МХП-громади» Тетяна Волочай.

— Для нас велика честь бути спонсором цього проекту, головним меценатом випуску такого видання. Книжка вийде накладом три тисячі екземплярів і буде безоплатно подарована бібліотекам та школам, — розповідає вона. — Василь Симоненко — це один із наших пророків, це людина, яка присвятила своє життя боротьбі за те, щоб називатися українцем... Тепер це як тест: якщо озывається

робництва було вкладено понад 200 млн грн (загалом завдані підприємствам збитки оцінюють у 30 млн євро).

На наших підприємствах — Чернігівський автозавод, «Український кардан», ковальський завод — заробітна плата зросла на 30—50% і виплачується вчасно. Але існує низка проблем, зокрема кадрові: кількість працівників порівняно з довоєнним періодом скоротилася вдвічі — до 600 осіб. Тому ми збільшуємо кількість жінок на роботах, які дозволені законодавством про працю, і хоча не масово, але залучаємо спеціалістів пенсійного віку», — сказав Бутко.

Іншою внутрішньою проблемою, за його словами, стала логістика.

Багато комплектуючих ми отримуємо через наші українські порти, тепер вантаж надходить іншими шляхами, доставка з іноземних портів наземним транспортом дуже складна з різних причин. Також викликає занепокоєння відсутність в Україні комерційного ринку транспорту, який хоч і «подає ознаки життя», але ринком його назвати складно.

Причини, звичайно, — війна, відсутність інвесторів, зарубіжних покупців нашої продукції. У нас були плани на співпрацю з Польщею, які на сьогодні через війну не реалізовані. Багато програм було згорнуто, зокрема на паузу до закінчення війни всі питання, пов'язані з інвестиціями. І не лише в наші підприємства, — наголосив Бутко, додавши, що в корпорації підписано багато договірів із відтермінуванням початку їхньої дії.

Президент корпорації підсумував, що певні сподівання на підтримку українських виробників надають підсумки зустрічі першого віцепрем'єра — міністра економіки Юлії Свириденко з бізнесом, яка відбулася 20 грудня. Було запропоновано низку інструментів для такої підтримки, зокрема програми стимулювання попиту на нові автобуси.

Автовиробники — Чернігівський автозавод та науково-дослідний інститут автомобілебудування «Еталон» — працювали одразу над кількома новинками. Зокрема, були виготовлені експериментальні зразки міського автобуса з низькою підлогою та тролейбуса. На стадії розроблення конструкторської документації ще дві машини, серед них — трисекційний трамвай та електробус.

— На повне навантаження Чернігівський автозавод

комплектація поки що неповна, але ми готові до роботи, умови для старту створені. Вже з 2 січня 2024 року завод розпочинає роботу в новому році.

Оцінюючи підсумки року, президент корпорації зазначив, що підприємства компанії працювали стабільніше порівняно з 2022 роком, коли довелося відновлювати заводи, які зазнали руйнувань унаслідок бомбардувань Чернігова. За його словами, в ремонтні роботи й відновлення умов для ви-

в серці вірші Василя Симоненка, значить, ти справжній українець. Тому наш фонд разом з родиною поета, разом з партнерами, з видавництвом, з колегами втілив у життя цей спільній проект, щоб читачі отримали та-ку унікальну збірку.

Ми бачимо,

захід, де відверто говорили правду про життя і смерть Симоненка. Другий портрет Горська написала трошки згодом, теж дуже символічний — профіль на жорновому камені. Пам'ятаєте один з розючих віршів поета — «Жорна»? Та зрештою з'ясувалося, що саме портрет в образі козака-переможця, Юрія Змієборця є першим, що прихідствів. Алла Горська подарувала вже тяжко хворому поетові цю роботу, щоб підтримати під час відвідин у лікарні. Відтоді малюнок зберігається в родині Симоненка.

Ця робота не підписана авторкою, — наголошує видавець збірки «Молитва» Олександр Третяков. — Але ми півдомили онуку Алли Горської Олену Зарецьку, що є такий портрет, показали їй електронну копію, і у відповідь почали: «Навіть якби мені нічого не сказали, я візінала б роботу моєї бабусі». В сім'ї Алли Горської не знали, що вона існує. Сьогодні ви бачите портрет, про який не було відомо практично 60 років. Це своєрідна сенсація... Це наш внесок у пошанування руху шістдесятників. До речі, в нашій книжці є фотографія маленького сина поета — Олеся Симоненка, поруч з цією роботою Алли Горської.

Важливо, що під час підготовки були дотримані авторські права, які належать родині поета, додає Олександр Третяков. Онука Василя Симоненка Мирослава та правнук Гордій нині мешкають у Канаді, а його невістка Алла Горської.

Важливо, що під час

заслуговували

заслужені художники

заслужені художники</p

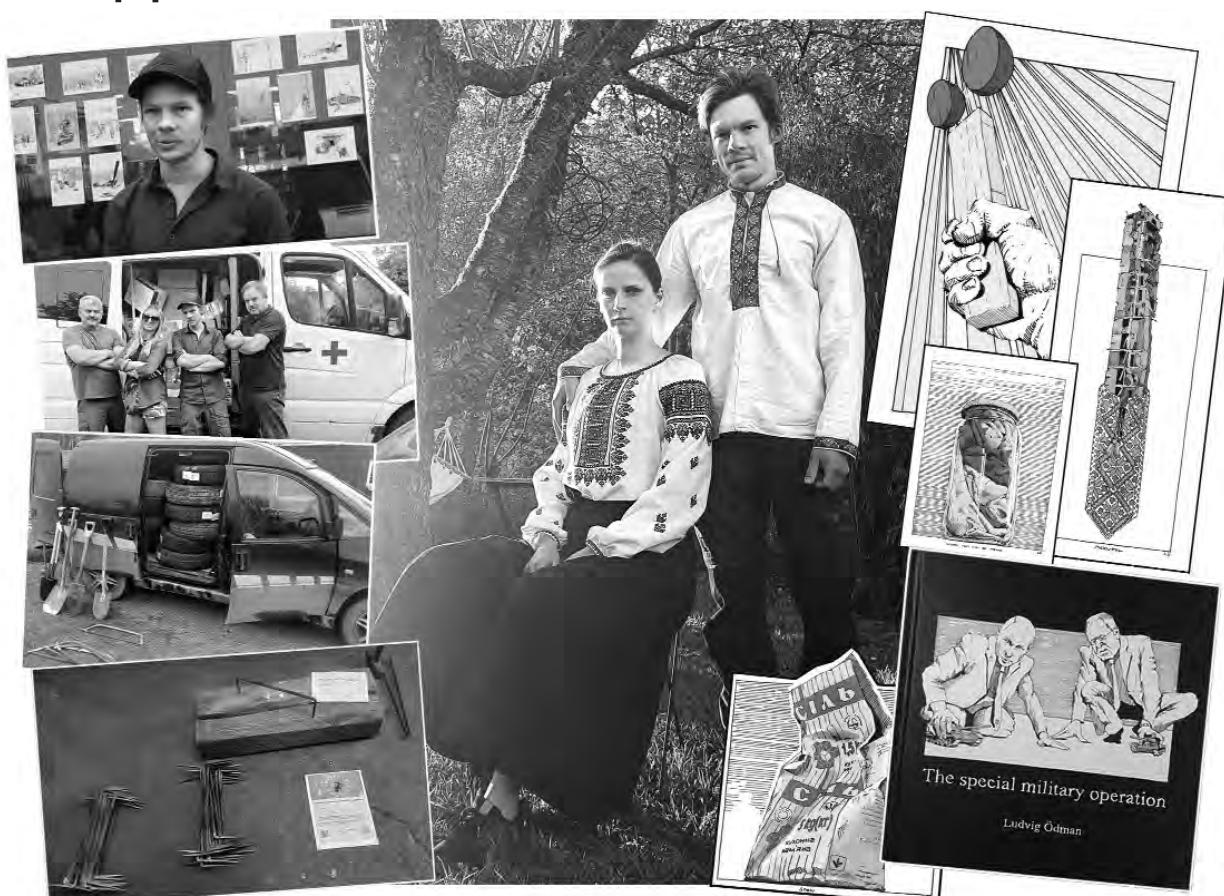
Мистецький фронт коваля Людвіга Одмана

38-річний шведський художник, скульптор і коваль Людвіг Одман створює графічний літографічний цикл «Війна в Україні».

У перші дні повномасштабного вторгнення російських окупантів митець не міг спати, існути, концентруватися на роботі. Це була повна розгубленість — ні він, ні його дружина Анастасія, родом з Івано-Франківська, не знали, як діяти. І Людвіг почав малювати, вперше після 10-річної перерви, впродовж якої мав справу лише з металом. На сюжети наштовхували телебачення та Інтернет. Зрештою, коли малюнків стало багато, Людвіг із дружиною вирішили зробити підписні відбитки для продажу — з метою зібрати гроші на допомогу українцям.

Водночас подружжя почало контактувати з волонтерською групою «Ковалі без кордонів» («Blacksmiths without borders»). Батько дружини Людвіга керує ковалською майстернею в Україні, він попросив допомогти з автомобілем з ЄС для української армії. Так усе й почалося.

«Blacksmiths without borders» складається з ковалів або людей, дотичних до ковалської справи, зі Швеції, Норвегії та інших країн. Наразі члени організації вже доставили до України приблизно 50 транспортних засобів, зокрема кілька санітарних машин для ЗСУ. Волонтери наповнюють автомобілі необхідним обладнанням, аби вони не їхали порожніми. Середи вантажу — інструменти, бензопили, медикаменти, засоби гігієни, одяг, генератори й суперспеціфічні ковалські вироби — металеві скоби, які повсякчас

потрібні для будівництва й облаштування бліндажів. Під час чергової волонтерської поїздки до України художник відвідав Бородянку, Бучу, Ірпінь, аби на власні очі побачити наслідки російської окупації.

«Це зовсім інше, ніж дивитися про цей жах по телебаченню», — каже Людвіг. Його вразило те, як швидко українці повертаються до нормального життя: довкола чисті вулиці, діти ходять до школ, працюють заклади, і тільки зруйновані будинки нагадують про те, що в країні війна. Митець зауважує, що дуже важливо безпересанку звернати світову увагу на те, що війна

триває й українці потребують допомоги. Графічні рефлексії Людвіга Одмана лаконічні і стримані. Здебільшого — чорно-блілі ілюстрації або карикатури із вкрапленнями кольору, що акцентує увагу на важливі деталі. Як от синьо-жовтий прапор у сиро-прозорій скляній банці під металевою кришкою. Дрібний авторський підпис під малюнком — «Заховані банки будуть відкриті» — свідчить автор впевнений, що російська окупація рано чи пізно зіде, як вода Каховського водосховища, і українські символи більше не потрібно буде ховати від ворога. На іншому малюнку — зруйнований окупантами

будинок у Маріуполі, «вцілілу» секцію якого автор обережно вдягає у вишиванку з червоним візерунком. Розпач і надія. Гумор художника пронизливий, іронія вбивча. На малюнку з назвою «Схема розпізнавання військової техніки російської армії» зображені трактор, будівельна техніка та дитячий візок, під кожним об'єктом підпис: «Leopard 2». Усю цю мирну техніку окупанти армія перетворює на «законні» військові цілі. Автор багато малює путіна та його посіпак. Навіть не малює, а препарує гострим, як скальпель, олівцем, вивертаючи назовні ніжечме, злодійське кремлівське нутро.

Художник продовжує малювати війну в Україні. Він видав у Швеції альбом своєї графіки про війну — «The special military operation» — і мріє про те, щоб знайшлися охочі надрукувати його книжку в Україні. У такому разі малюнки стали б доступніші українцям. Людвіг Одман — гарний коваль, який кує на обидві руки — мистецьку та волонтерську, гартує міцну сталь взаємодопомоги та надихає людей на творення добра.

Олексій КУСТОВСЬКИЙ.

У колажі використано ілюстрації та фото зі сторінки Людвіга Одмана у Фейсбуці.

Почесне звання «Мати-героїня» отримали 228 одеситок

Після довготривалої перерви відбулося чергове засідання міської комісії з розгляду кандидатур на присвоєння почесного звання України «Мати-героїня».

Від початку дії воєнного стану Національною соціальною сервісною службою України було тимчасово припинено опрацювання окремих видів документів, що не стосуються воєнного стану, військової діяльності, надання медичної допомоги, евакуації населення, зокрема і розгляд цього питання.

За материнську самовідданість і зразкове виховання дітей, згідно з відповідними указами Президента України, почесне звання України «Мати-героїня» присвоєно 228 мешканкам Одеси.

З питань присвоєння цього почесного звання необхідно звернутися до департаменту праці та соціальної політики Одеської міської ради.

Ольга ПОНОМАРЬОВА.

Одеса.

Фото з відкритих джерел.

ОГОЛОШЕННЯ

Втрачене посвідчення учасника бойових дій, серія УБД №031260 на ім'я Сурайченко Ігор Сергійович вважати недійсним.

Вижницька державна нотаріальна контора Чернівецької області повідомляє про відкриття спадщини після смерті КУТАШ ВАСИЛИНИ ГЕОРГІЙВНИ, 1935 року народження, яка померла 15 січня 2022 року.

Спадкоємцям КУТАШ ВАСИЛИНИ ГЕОРГІЙВНИ необхідно з'явитися до Вижницької державної нотаріальної контори Чернівецької області протягом місяця з дня опублікування цього повідомлення, за адресою: Чернівецька область, місто Вижниця, вул. Січових Стрільців, буд. 4-В.

У разі неявки вищезазначених осіб до Вижницької державної нотаріальної контори Чернівецької області, нотаріусом буде видано свідоцтво про право на спадщину спадкоємцю, який подав заяву про прийняття спадщини у встановлений законом строк.

Втрачену чіп карту водія для цифрового тахографа, що видана на ім'я Корженко Олександр Валентинович № UAD000009FW1000 (дійсна до 09.06.2027) вважати недійсною.

Диплом та додаток до нього виданий Антонову Дмитро Володимирович у 2006 році Національним Транспортним Університетом вважати недійсним в зв'язку з їх втратою.

Приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу Коленченко Г.М. заведено спадкову справу після Мельника Миколи Григоровича, 1954 р.н., який помер 06.07.2023, останнє місце проживання якого зареєстровано у м.Київ. Спадкоємців, які бажають прийняти спадщину після Мельника Миколи Григоровича, прошу терміново звернутися до приватного нотаріуса Коленченко Г.М. за адресою: 03148, м.Київ, вул.Жмеринська, буд.30 (літ.А), нежил. прим. з №1 по №5 (групи прим. №6), тел.: +38(099)727-82-32, +38(096)645-49-95.

ПОДРОБИЦІ

Подякували премією за творчість у буревіні часи

Шість митців і один творчий колектив стали лауреатами премії «Мистецька Вінниччина», яку започаткували цього року з ініціативи начальника ОВА Сергія Борзова. Нею відзначають за вагомі досягнення у галузях театрального, хореографічного, музичного та образотворчого мистецтва. Дипломи і грошові сертифікати на виплату винагороди вручила перший заступник керівника ОВА Наталя Зabolotna.

«Митці — це люди, які найбільш тонко відчувають біль народу у важкі часи, — зазначила посадовець у привітанні. — російські окупанти знищують, серед іншого, об'єкти культури, пам'ятки нашого минулого, бо розуміють, що нація існує доти, доки живе її культура. Тому надзвичайно, щоб у такі часи гучно звучав голос тих, хто займається культурою, мистецтвом, дбає про наш народні традиції і звичаї. Щоб цей голос було чути як в Україні, так і за її межами. Во саме культура вирізняє нас з-поміж інших, відмежовує від ворогів...»

Першими переможцями нової премії стали: Ольга Буга — акторка Вінницького обласного українського академічного муздрамтеатру імені Садовського; Юрій Ошовський — викладач школи мистецтв Крижопільської селищної територіальної громади; Іван Грищук — художник, член Національної спілки художників України.

Ще три лауреати є представниками Вінницького фахового коледжу мистецтв імені Леонтовича. Це — Денис Кулик, старший викладач, керівник ансамблю «Гротеск»; Ольга Бабошина, заслужений діяч мистецтв України, викладач; Юлія Васюк-Халь-Адіді, етнологиня, співачка, керівниця фольклорного гурту «Мокоши». Серед колективів жuri відзначило народний ансамбль танцю «Юність» Центру культури і дозвілля Крижопільської селищної територіальної громади (керівник — Галина Роздорожнюк).

Нагороди отримали ще три майстри народного мистецтва — заслужений майстер народної творчості Василь Слободянюк, майстер декоративного розпису Сергій Бугай та майстер гончарного мистецтва Михайло Діденко. Їх удостоїли перемоги за участь у ще одному обласному конкурсі — на спомин про відомого митця в галузі народної творчості Віктора Наконечного. Це також новий конкурс, започаткований цього року з ініціативи обласної військової адміністрації.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Сьогодні в Україні переважно без опадів. Температура повітря вночі від 4 тепла до 2 морозу, денні — 3—9 вище нуля, у південній частині та подекуди в західних областях — 8—13 тепла. Вітер південно-західний, 7—12 м/с

■ 1875. Народився Микола Стражеско — український терапевт, доктор медицини, професор. 1909 року спільно з Василем Образцовим уперше у світі поставив пригнітевий діагноз тромбозу судин серця.

■ 1891. Народився Володимир Симиренко — український учений-садівник, селекціонер, помолог, один із перших агрономів.

■ 1948. Померла Богдана Світлик-Литвинко-«Ясна» — письменниця, член ОУН.

■ 1952. Помер Іван Кочерга — український драматург.

■ 1992. Міністерство юстиції України зареєструвало українську скаутську організацію «Пласт».

■ 1995. Відкриття метрополітену у Дніпрі.

СПОРТ

«Кременчук» — зимовий чемпіон!

Хокей. Відбувся останній матч 2023 року у чемпіонаті України з хокею, між собою зіграли команди з групи лідерів — «Кременчук» та «Кіїв Кепітал».

«Кременчук» на домашній арені «Айсберг» виграв з рахунком 5:3 і став зимовим чемпіоном.

1. «Кременчук» — (20 ігор) 41 очко.
2. «Сокіл» (Київ) — (19) 39.
3. «Кіїв Кепітал» — (17) 38.
4. «Дніпро» (Херсон) — (15) 25.
5. «Тризуб» (Київ) — (17) 12.
6. «Харківські Берсерки» — (18) 4.

«Левський» оголосив про спаринги в Туреччині проти «Динамо» та «Олександрії»

Футбол. Болгарський «Левський» (Софія) повідомив про свої плани на зимовий тренувальний збір, який команда проведе у турецькому Белеку в період з 14 січня до 8 лютого 2024 року.

На цей час болгари запланували у Туреччині дев'ять контролючих матчів — товариських поєдинків, два з яких будуть проти представників української Прем'єр-ліги.

21 січня «Левський» має зіграти проти «Олександрії», а 2 лютого — провести матч із київським «Динамо».

Зазначимо, що на зимову паузу в елітному дивізіоні чемпіонату Болгарії «Левський» пішов на 6-му місці у турнірній таблиці.

Вернидуб — найкращий тренер 2023 року в УПЛ за версією UAFC

«Кривбас», який тренує Юрій Вернидуб, закінчує рік на чолі турнірної таблиці чемпіонату УПЛ.

Всеукраїнське об'єднання тренерів з футболу визначилося з найкращим тренером УПЛ за підсумками 2023 року — нагороду здобув Юрій Вернидуб.

«Кривбас» під керівництвом Вернидуба завершив рік у статусі «зимового чемпіона» УПЛ. У попередньому сезоні команда була на сьомому місці.

Серед показників, які враховували під час визначення переможця, — номінальні результати команди, тренерська майстерність, труднощі в керуванні підопічними. За сумаю критеріїв та всіх оцінок Вернидуб посів перше місце в тренерському рейтингу — середні 4,4 бала. Друге місце у Юрія Калитвінцева з «Полісся».

Мудрик продовжує засмучувати клуби з Лондона

Відбувся матч 19-го туру Англійської Прем'єр-ліги між лондонськими клубами «Челсі» та «Кристал Пелас». Рахунок зустрічі — 2:1 на користь господарів.

Вінгер « пенсіонерів» Михайло Мудрик вийшов на поле у стартовому складі та забив швидкий м'яч на 13-й хвилині, який для нього став третім в англійському чемпіонаті.

До речі, Мудрик забив лише командам із Лондона — «Фулегему», «Арсеналу», а тепер і «Кристал Пелас». У Кубку англійської ліги Михайло має гол у ворота «Ньюкаслса».

Українець проти «Кристал Пелас» відіграв 71 хвилину та був замінений через ушкодження.

За свою гру Мудрик отримав одну з найвищих оцінок у матчі.

Підготував Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.

Відповідальні за підготовку номера:
Наталя ЯРЕМЕНКО, Тетяна УВЕРОВА.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламидаєць.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

На суходолі противник не припиняє штурми і мріє помститися за поразку у Чорному морі

ФРОНТ

ПОЧАТОК НА 1-ІЙ СТОРІ

За повідомленням Генштабу, в зоні відповідальності ОСУВ «Одеса» українські війни продовжують заходи із розширення плацдарму. Попри значні втрати ворог не полишає спроб вибити наші підрозділи із займаніх позицій.

Останній місяць цього року став найважливим на Таврійському напрямку. Таку думку висловив в ефірі загальнонаціонального телемарафону речник об'єднаного прес-центру Сил оборони Таврійського напрямку Олександр Штупун. «Ворог весь час штурмує Мар'їнку, Авдіївку, зазнає значних втрат, але суне вперед. Намагається взяти чи до кінця року, чи є якісі інші терміни. Якщо рахувати за кількістю атак та за тиском на наші підрозділи, то останній місяць цього року найважчий», — зазначив він. За інформацією Штупуна, на Авдіївському напрямку росіяни використовують уже новітні техніку, зокрема Т-90. Але й вони горячі не горіше, ніж старі танки...

На лівобережжі Херсонщини ситуація залишається напруженою, заявила речниця об'єднаного координаційного прес-центру Сил оборони півдня України Наталя Гуменюк. «ЗСУ дуже важко вдається утримувати по-

зиції. Всі штурми ворога є переважно пішими. Однак це відбувається майже без підтримки броньованої техніки, бо вона дуже щільними рядами стоїть спалена навколо цього рубежу і демонструє ворогу, що буде з ним, коли він просунеться трохи далі», — розповіла вона у телевізорі.

Гуменюк додала, що атаки здебільшого проводяться м'ясними штурмами бійців типу роти Z, яких рашисти перекидаються час від часу на цю ділянку фронту. Водночас свою техніку перенаправляють на схід, на Авдіївський напрямок.

У ніч на 28 грудня до тимчасово окупованого Криму знову завітала «бабовна» — у Севастополі пролунали вибухи, працювала ППО. росіяни перекривали Кримський міст. А напередодні очільник Повітряних сил ЗСУ Микола Олещук повідомив про знищення російського великого десантного корабля «новочеркаськ» у Феодосії. Після цього загарбники почали виводити звідти свої плавзасоби.

«За мародерським принципом окупанти забрали все, розуміючи, що загроза реальна, вони її відчули. Зараз частину вони намагаються тримати у відкритому морі, а більшість все-таки розподілено між бухтами новоросійська. Також діякі кораблі поки що залишаються у Севастополі. Але

очевидно, що росіяни вже збиряють речі», — повідомила речниця ОК «Південне» Наталя Гуменюк.

Стосовно військових бойових кораблів РФ у Криму немає сталої цифри, вони продовжують маневрування між Севастополем і новоросійськом в очікуванні своєї долі піти слідом за «москвою» і «новочеркаськом». За словами Гуменюк, окупанти виводять усе, що

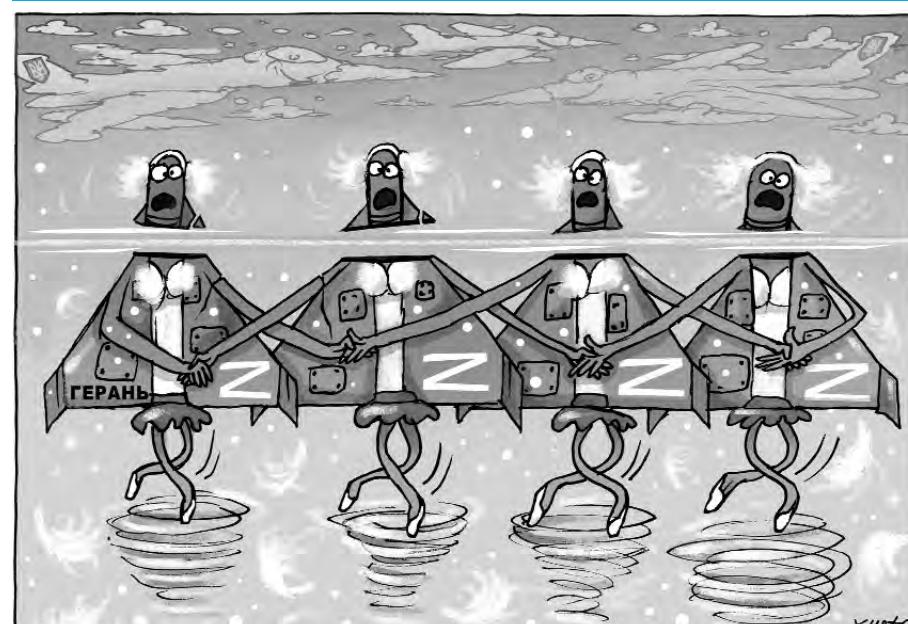
можуть. І зазначила: «Незважаючи на заяви росіян, інфраструктура портів — це теж законний об'єкт для ураження, який забезпечує спорядження тих самих військових кораблів». Отож далі буде...

Своєю чергою у ГУРМОУ повідомили: «Мстивим московським вождям не дає спокою завдання Україною поразка на Чорному морі: серед намірів росіян на 2024 рік — під-

готувати спецгрупи для вчинення диверсійних атак та провокацій на території вільних українських областей на півдні». З метою продовження інтенсивних бойових дій у 2024 році росія також намагається посилити боездатність штурмових підрозділів, куди, зокрема, зганяють чоловіків із тимчасово захоплених територій України.

Ольга ВІТЕР.

МАЛЮНОК ДНЯ

«Шахедине» озеро».

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

У Вербі створили різдвяну шопку на спомин про маріупольців

Діти з Вербської санаторної школи I—III ступенів Рівненської обласної ради (Вербська громада Дубенського району) створили різдвяну шопку на спомин про маріупольців (на знімку).

Ось що розповіла директор школи Людмила Альонова:

— Такий символ Різдва діти виготовляють уперше. Композицію учні присвятили пам'яті захисників та мирних жителів Маріуполя, які загинули під час російської агресії у 2022—2023 роках. У

створенні шопки дітям допомагали вихователі — керівники гуртків Тетяна Вереїко, Анастасія Швороб, Оксана Кондратюк.

Так діти вчаться створювати об'ємні елементи і фігури, активно проводять дозвілля та спілкуються між собою.

Директор школи розповіла, що шопку подадуть на один з конкурсів різдвяних дитячих творів.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.
Фото з відкритих джерел.

Зенітно-кулеметний батальйон Тернопільщини поповнили автомобілями

Батальйон, який захищає критичну інфраструктуру області від ворожих дронів, уже має понад пів сотні автомобілів, на яких встановлені турелі.

Усі машини обладнані великооб'ємними кулеметами, засобами автономного зв'язку, спостереження, раннього виявлення цілей та іншими спецзасобами. Також бійці батальйону мають у своєму розпорядженні стартлінки, зарядні станції, прожектори, тепловізори і тепловізійні камери тощо.

За результатами перевірки військового командування батальйон визнано найкраще укомплектованім з-поміж тих, які формуються і в інших областях.

В області продовжують створювати додаткові мобільні групи, які повністю укомплектовані для оперативного реагування на дронові загрози.

Ірина ПОЛЬОВА.

Тернопільська область.

Фото Тернопільської ОВА.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Петра Несторова, 4.

■ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-73; відділ реклами — 503-61-92;

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama1@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

